

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

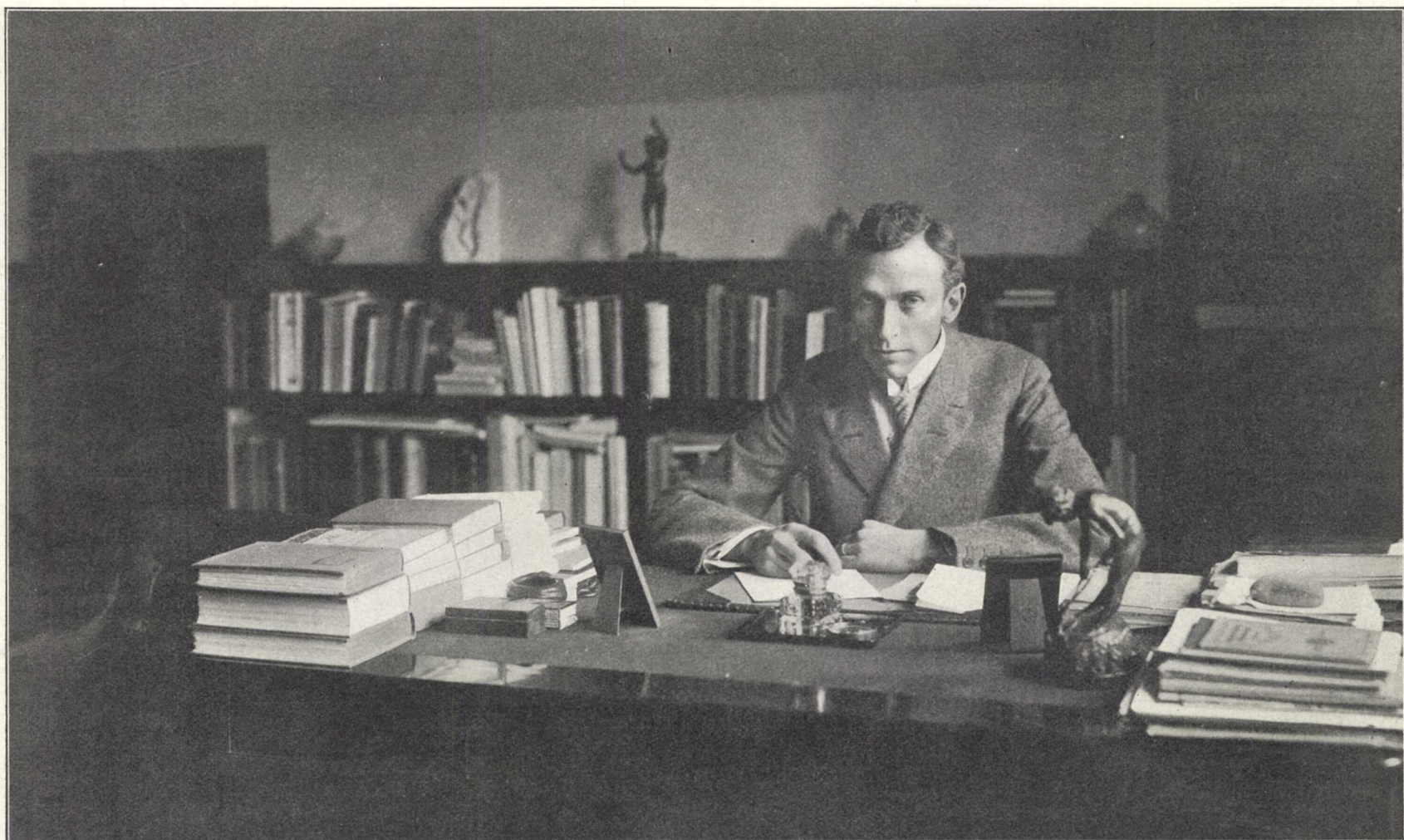
SÖNDAGEN DEN 23 JUNI 1918.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

HUFVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
ELISABETH KREY-LANGE.

☞ *Författarparet August och Célie Brunius.* ☞
Ett litterärt hem på Lidingön. • För Idun af C. J. Engström.

Författaren August Brunius i sitt arbetsrum.

DET HAR ANTYDTS ATT August Brunius möjligen skulle hysa afvoghet mot den klassiska skönljnen. Detta är så långt ifrån fallet, att han tvärtom bland annat skulle kunna kallas nyklassicist. Lyckligtvis är han ingenting på -ist, men en åt olika håll fritt stående kritiker och kulturmäniska, för hvilken skolor och riktningar äga betydelse i den mån de sätta in lifsdugliga värden och nya personligheter i utvecklingen sådan han ser den. Om hans intresse därvid faller med starkare betoning på det aktuella momentet än på nysstillsatta lagda skeden, är detta endast naturligt och lofvärdt hos en man som ej vill vara en registreringsmaskin gent emot

Villa Backen. — Hoffotograf W. Lamm foto.

företeelserna, utan kommer med egna insatser på afgörande punkter. Begrepp och benämningar växla, och romantikern Wordsworth är i våra dagar klassiker. Brunius hör till dem som uppskatta honom liksom han älskar Runeberg och beundrar Goethe, Sturm- och Drangmannen som också blef klassiker. Han får den rätta stockningen i andedräkten vid en liten enkel oförgämlig dikt i Idyll och epigram, som jag ej seif någon annan framhålla, och vid en sida i Algskyttarne, men också af Brownings vers och Dickens prosa. Wallins psalmbok sätter han såsom det starkaste verket i den svenska litteraturen. Han har sinnet öppet för det klassiska

och det gotiska, liksom hans frände, den bekante professorn och kyrkobyggaren, äfven om medeltiden ännu står honom något främmande. Dragningen är kanske numera störst åf den klara harmonien, le bel ordre, dit äfven en hufvudtendens pekar inom det modernaste måleriet. Alldeles tydligt gäller detta om hans förhållande till arkitektur och skulptur, fast Thorvaldsen knappast någonsin blir hans afgud. Han är en af dem för hvilka Figaros bröllop har ett afskildt rum för sig inom opera och musikdrama.

Brunius odlar det grekiska dramat, tills vidare blott i öfversättning, och är starkt upptagen af den italienska renässansen. Dess berömda "blodfullhet" slipper man dock ifrån hos honom. Därtill är han för kysk stilist och för god kritiker. Det bästa i renässansen är det som strider mot och går utöfver densamma med direkta rötter i medeltiden. Men Brunius har i en essay i sin bok "Ansikten och masker" visat hur briljant och lärorikt det alljämt kan skrivas till och med om det häfdvunna begreppet renässans. I hans bok om Shakespeare finner man det mest träffande som sagts om Hamlet på svenskt språk. Det är ett godt prof på den lugna besinningen, den karaktärsfulla enkelheten i hans framställningssätt.

Förvånande är den smidighet och mångsidighet hvarmed han rör sig på olika fält och tillägnar sig olika tidsvarfs kultur och produktion. Man kan tala om hans universalitet på det humanistiska området. Han delar sitt inresse mellan litteratur, teater, bildande konst och åtskilligt annat, däribland politik. Hans första kärlek var England och den har han förblivit trogen.

Men en viss kyla gent emot franskt väsen har delvis öfvervunnits. Nu torde den franska konsten till och med betyda mer för honom än den engelska, Cézanne har fått plats framför Turner.

Hvilken mångfald af ämnen har han ej behandlat i böcker och otaliga artiklar! Oftast har det skett med öfverlägsen sakkunskap och gestaltungsformåga, alltid med vederhäftighet, intet kan vara mera fjärran från skönskrifveri och manér. Hans viktigaste bok hittills är väl "Färg och form", ett banbrytande verk som fått afgörande betydelse för den konstfyringring hvari vi befinna oss. Det är en af de böcker som sätta andliga gränsskillnader och beteckna att någonting är oåterkalleligen tillryggalagdt och något annat i ofrånkomlig aktualitet. Kort och paradoxalt torde dess hufvudmening kunna formuleras så: Konstens innehåll är dess form — hvarvid "form" dock icke får fattas i betydelsen "teknik". Hvad han bland annat för krig emot här som annorstädes är å ena sidan det i vårt land yppigt florerande dilettanteriet, å andra sidan den tomma virtuositeten, för hvilken vi också ha en betänklighetsfallenhet. Svensk svulst, slöhet och sladdrig-

het ha i honom en svuren fiende. Han har försänkt sin själ i anglosaxisk sundhet och sätta och blifvit den förnämste talemannen inom vår journalistik för engelsk bildning. I bokform har han utgifvit de ypperliga essayerna "Engelska profiler" med deras klara analys, kloka karaktärisering och fasta grepp på helheten. Äfven i "Ansikten och masker" finnas utmärkta ting om engelska ämnen, som studien öfver Thomas Hardy, en af Brunius' älsklingsförfattare. Hos ingen är dock hans hjärta som hos Browning, men just därför har han ännu icke vågat behandla honom. Där ha vi ett nytt litet mästerverk att vänta, men om och när det kommer är tyvärr ovisst.

Mycken svensk konstkritik synes famlande och periferisk vid sidan af hans, äfven där den kan utgå från större vetenskaplig specialisering. Brunius är icke i första rummet katalogman och historiker. Han riktar sig på det väsentliga och tidlösa hos ett konstverk, griper medelpunkten och helheten med en genomträngande och omfattande skarpsblick som snabbt öfverskådar det konstnär-

har han visat hur dennes böcker lefva bland annat genom stämningens tjusning och karaktärernas lif och enhet, som hos Pecksniff och Mrs Gamp, medan det som bekant är klenit bestådt med kompositionens helhet och afrundning.

Jag har redan berört förljånsterna hos Brunius' stilkonst. Den är som hela hans personlighet karaktäriserad af friskhet, naturlighet och lugn. Han har den fullkomligt i sin hand som ett lydigt verktyg, den säger just det han vill, fasthåller skiftningar på gränsen till förflyktigandet och i invecklade sammanhang, så att de bli helt påtagliga och synas uppfattade och återgifna utan ansträngning. Han har förmågan att skriva fort utan att skriva flackt. En oförsonlig hatare af dilettantism och virtuositet, går han som skribent före med godt exempel och lefver som han lär. Hans oförskräckthet och själfständighet är det öfverflödigt att påpeka, de ha hunnit bli tillräckligt kända, värderade och hafade under årens lopp. Mindre bekant för allmänheten är hans varma vänfasthet.

August Brunius har hunnit med mycket under sitt korta lif. Han har icke bara framträd som granskare utan också som skönlitterär författare och hvass kåsör, bland annat i böckerna "Tolf flickor" och "Elaka dialoger". Men hittills har tyngdpunkten i hans offentliggjorda produktion legat på det kritiska och konstteoretiska området. I närvarande stund är han utan all fråga nordens förnämste konstkritiker och börjar bli erkänd som sådan äfven i grannland. För Sveriges unga konstkreter betyder ingens om-döme så mycket som hans. Han är

Familjen Brunius njuter den första sommardagen å Villa Backen.

liga värdeläget hos ett gifvel föremål. På samma gång förstår han att klart och säkert sätta in det på dess plats i utvecklingen och miljön. Som teaterbedömare har han särskildt öga för scenbilden och samspelet och för framtidsgruset hos den unga kraften. Samtidigt håller han sig fri från den öfverdrift, hvartil den moderna uppskattningen af helhetsverkningar kan gå både i fråga om litteratur och konst. Om han dyrkar det monumentala, så inser han också faran af att det kan bli stel liflöshet. Han vet hur detaljen stundom är det väsentliga, hur en enstaka ljud- eller känsloloklang i ett poem kan vara det enda som motiverar det och kan vara något omistligt. Det hela har varit eller blifvit en förändring för delen, en omväg att få fram den, liksom folket är naturens omväg till den store mannen, och liksom ett par takter i en opera kan vara den lilla kärnan i ett skrymmande hölje. I flydda tiders längre litterära verk är det ju blott undantagsvis helheten som lefver. Det kan vara enskilda partier, karaktärer och stämningar som bära det hela eller göra sig gällande mot och trots det hela, den för oss döda helhetens tyngande last. I essayerna om Dickens

kritikern in i blodet, har det rätta uppläckarögat, den stränga smaken, lyhördheten för äkta och ihålig klang. Utanför konstutöfvarnes krets och på deras fält är han den starkaste kraften i framtidsmännens led, den som tagit de tyngsta tagen i det andliga frigörelsearbetet, i sträfvet för rymdernas vidgande ut öfver tidigare uppfattningars hämmande skrankor, i förnyelsen af hela vårt konstlif. Öfverhufvud taget är han på olika områden, däribland det politiska, en friskhetens upplifvande, oersättliga och genom sin frigjordhet tämligen ensamstående kraft inom vår kultur.

Men hur än gränserna flyttas, blir det alltid en smal stig till det land där de fria konsternas utöfning verkligen är fri, ett utflöde af individuell eller kollektiv personlighet. Någon föreskrift ägnad till fripass på den routen kan ingen kritiker gifva. Men hans verksamhet kan som hos Brunius vara ufomordentligt välgörande som ledning och stöd för de unga vid den vanskliga vandringen på rakknifseggen mellan dilettantism och virtuositet in i den benådade konstens parad.

En ställning sådan som hans vinnes na-

NORDISK SOMMAR. En improvisation af OTTO LUNDH.

I MIDNATTSLJuset STJARNORNA FÖRBRUNNIT.

Fördrömd går vandraren i dagsklar natt
och ser de dunkla sommarkronor lyftas
af tysta träd mot genomskinlig rymd:
en blomkalk hvälfd i gyllne glans upp öfver
en mognadsymnig, varm och doftfull jord —
Den stilla hembygdsmark, hur ljuft den hvilat
af sommarns råga krönt... Och fram mot dagen
gå alla hvita vägar utan hast,
och utan tvekan in i morgonsolens bål,
det väldigt staplade och röda, de förrinna.

Nyss var det ljus, men grått... Nu flödar gyllne glans.
Och klart kan ögat skönja tingens väsen.
Nu först det fattar undret som fullbordats:
hur fram ur vinterns nöd och ängslan växt
i väldig kamp mot död och natt en värld
af lif och klarhet, som i stilla undran
betraktar tyst sig själf och lyckligt ler,
förrn strömmens lopp mot höst och skymning följs.

Om som en fågel tanken kunde taga
en väg i rymden, upp mot närmsta pol,
där solen vandrar än vid midnattsväkten
i nordlig horisont sin glänsta väg —
hvad friska syner skulle den få se
af nordisk sommars lycka öfverallt:
islösta älfvar dansande mot hafvet
och under rosigt snöig jökeltinne
härdade nordbors furufriska tjäll
med drömska björkars hvit-och-gröna vakt,
fills längre ned emellan svenska sjöar
midsommardansen går kring lind och alm —
och längst i söder Danmarks vång och Skånes
af sundens sidenband omglänsta bredes.

Och s a m m a folk — fast skildt till lynnet fostradt
af id och strid i växlingsrik natur...

Och detta folk och detta Norden lyftes
— o under öfver alla lyckans kast! —
sen fyra år upp ur ett världskrigs bränning
liksom en klippa lugnt och oberördt —
Helt orördt ej dock; visst det vilda brus
oss ängslat äfven här och stängt oss ute
från vägar och från vänner i det vida,
och af den syndafloed af brödrablood,
hvari Europa halft fördränkt, väl stänkte
ock på vår strand, som af all världens nöd
vår del af världen ock sin del förnummit.

Och nu — när sommars ljusa natt nedblickar
på Thules tysta vikingkust, där bokar
huldt hvälftva upp sitt mjuka, dunkla bladhalf
kring tusenåra ättekummel — eken
ock, fastän sent, kring ängarna och skären
i flock med asken, faders helga vårdträd,
ses sträcka händern mjukt och gifmildt ut
till helig signan öfver gröna tun,
när ungdoms sommarglam går högt i daln
och rundt är fallars orgelspel från bergen
och mäktig sång från fritt och evigt haf
— så stiger här förvisso, utan ord
väl för det mesta, men ej mindre varm
en bön ur tusen skandinavens hjärtan:

O ljusa högtid, tack trots allt för gåfvan
af brödraenhet vunen i din famn
och gif åt folken, som än tröslöst lida
och fåfängt längta, snart det glada hopp
af frihets blomning, som den vi fått se!
Ej blott åt Ålands barn och Sönderjyllands,
ej blott åt land på enad nordisk grund
men jämte dem åt alla bundna folk! — —
Låt oss till mognad fri, till ljusets öfverflöd
och fredens sommarfullhet en gång sliga.

turligtvis icke utan en alldeles ovanlig arbetsförmåga. Men det märkvärdiga med Brunius är att han aldrig har — eller synes ha — brådtom, aldrig är — eller synes vara — upptagen. Han tillämpar Diogenes' ord i "Slafvinnan från Rhodos" att brådskan är en mänsklig villfarelse. Och ändå hinner han med allt. Detta personliga lugn är något särdeles angenämt för andra och antagligen äfven för honom själf.

Icke mindre behaglig för omgifningen och den besökande gästen är tillämpningen af hans maka fru Célies gyllene regel: "Aldrig vara lat!" Hon har själf proklamerat den i boken "Sin egen tjänare". Denna praktik har bidragit att af den Bruniuska villa Backen på Lidingön skapa det ljufviga hem som gör arbete och rekreation nästan till ett och möjliggör att utan öfveranstängning utveckla en litterär produktion sådan som den husets herre har bakom sig. I detta redan rätt barnrika hem med tre flickor och en pojke, har det aldrig luktat barn, det är en af de iakttagelser som en gammal förstockad ungarl först gjort där. Det vill säga, det luktar aldrig illa af barn, det luktar friskt och rent om dem som af nytt gräs eller nyplöjd jord. Med förvåning, ja, med verklig beklämning läser man i den nämnda boken om hur det dammas och fejas i detta hus. Det märks nämligen inte. — Man märker lika litet damningen som dammet. Det är som om det hela vore blankt och städadt af naturen, ej kunde vara annorlunda och alltid skulle förbli så oberoende af människohänder. Och så ser man hvilken möda och tid det kostar. Det är lika modigt

att vara en piga bland fruar som en piga bland pigor. Fru Brunius har vågat försöket under några månader och skildrat resultatet i anförda bok, hvilken synes skriven som i ett drag, med en säkerhet i formgifningen, en personlig, liflig, jämt flytande ton som göra den till ett litet konstverk. Vi följa med spänning hjältinnan på hennes vågsamma äfventyr och upptäcktsfärder i det slutna landet inom de fyra väggarna, ett litet Tibet för sig, som hon genomforskat och kartlagt med uthållighet och intelligens. Köksspisens mystik, den rena tvättens och golfskurandets poesi omsluta oss här med all sin inneboende charm. Däri falla stänk af bitterhet öfver samhällets orätfvisa mot medelklassfamiljen och dess husmoder, som få bära en alldeles oproportionerlig del af dyrtidens börda. Fru Brunius har en vanvördig skepsis inför mallan såsom hushållsproblemets sesam. De som ha tid att plocka målla behöfva ej göra det, och de som kunde behöfva det ha ej tid. Hon visar, hur de rika, som ha råd att köpa upp i förväg, därigenom få förnödenheter 30 till 40 procent billigare än familjer med knappa inkomster, och hur bibelns ord sålunda besannas, att den som intet hafver, från honom skall tagas det han hafver. Hon ser också med kritiska ögon på skolköks-teorier och månglandet med universalrecept för matlagning och husbestyr. Genom århundradens erfarenheter har det husliga maskineriet i mycket utformats så fint att det lätt kan ta skada af klåfingrigt tummande, framhåller hon. Det vimlar i boken af dylika sinnrika synpunkter och träffande uttalanden. Den innehåller mycket mer än den ger sig ut

för, är både spirituell och djupsinnig, en social studie och ett framtidsdokument från krigsårens Sverige af en författarinna, hvilken afslöjar sig som en förfjusande blandning af köksbjörn och blåstrumpa. Den senare kunde gärna litet mer än hittills få göra sig gällande både i nya böcker och i Svenska Dagbladet, där fru Brunius skriver under signaturen V v e t t e.

Villa Backen är uppförd af trä med gråputsad bottenvåning efter ritningar af professor Ivar Tengbom på grundval af anvisningar af ägaren själf, byggd, inredd och möblerad enligt de moderna principer som utvecklas i hans bok "Hus och hem". All öfverlastning är bannlyst, ingenting tynger öga och sinne. Den glesa möbleringen ger en behaglig känsla af frihet och utrymme. På de öfvervägande bara murytorna några få bilder, läckra ljusa taflor af Leander Engström, Lhote och Grünwald, ett par gamla italiennare, träsnitt af Nicholdson, familjeporträtt. I bokhyllan bland annat den nyaste konstlitteraturen, föga modern novellistik, ett kanske i Sverige unikt exemplar af den dyrbara minnesskriften till Shakespearejubileet 1916, där Brunius representerade Sverige. Villa Backen är en lugnets och jämnviktens bön, där man är fri från jäkt och larm, utom möjligen då Ulla allt för högljudt ger uttryck åt sin karaktärs spirande själfständighet. Den hemlighetsfulla fina organisation af hem och huslighet, som är ett verk af långa tider och af personlig kultur, lefver här midt i krigsbetrycket, typiskt utvecklad i ett svenskt medelklasshem ute på Lidingön.

Sänd Edra

Klädningsar, Blusar, Kappor till Kemisk Tvättning eller Färgning, Gardiner, Möbeltyger, Kuddar m. m. rengöras snabbt och omsorgsfullt hos
A.-B. C. O. Borgs söners Fabriker -:- LUND.

Pröfva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

Ön. Skiss för Idun af Fredrik Vetterlund.

HVAD TORGET DENNA MORGON SER främmande ut, tycker åttaårspojken Arvid, som promenerar bland torgdagsstånden. De äro i dag helt glesa. Det har nämligen regnat och är ännu vått, och solen, som annars lyst ideligen, som den skall i juli månad, syns nu inte. Rymden är fläckig som en tiger, än glansgrå, än blekt gulstogul: breda hvilande skystrimmor med sjukt sken emellan, tillsammans något stumt och nästan hofullt. Och om en timme — just i dag skola Arvid och hans farmor resa ut till Ön i hafvet, dit mamma farit på förhand; där skola de tillbringa sommaren hos ett gladlynt "bättre" fyrmästarfolk. Pappa stannar hemma i staden för att sköta affärerna.

— Utanför trappan sätta de sig upp i vagnen, farmor, Arvid och skjutskarlen, som just är från den kala strandbryggan midt emot ön. Bruna märren tar sats och trafvar rätt hvad det är genom staden ut på västra landsvägen, där Arvid så ofta plägat spatsa och leka. Äkt här har han däremot ej. Och nu far han förbi hus och kullar och träd, som han känner igen, och öfver den lilla bäcken mellan trädstammarna, till sist förbi den hvita landskyrkan, som brukade vara det yttersta dit man gick, och så in i det rent okända — en mager, stembunden frakt, nu under en ånyo längs synranden stilla mörknande himmel, som inte heller annorstädes släpper igenom något gult sken. Det regnar mer och mer.

Farmor stoppar pojken in i resfilten. Allt omkring blir nu fullkomligt öde, utan hus. Regnslöjan sveper tätare och dunklare om dem, åskan mullrar borta i det stälfärgade östra fjärran, hvarifrån de komma, men ej mer än att vagnen skraller högre, när det i traf bär nedför en stenig långsluttande stig — mot hafvet.

Därborta öppnar sig utsikt, därute ligger ön tydlig med sitt fyrorn, och öfver den har regnslöjan brusit och regnar gyllene solljus ned omkring den, just som den blir synlig från heden!

De resande fara ner till ett ställe, där de hämtas med båt af en gosse, som bor därute.

II.

Öfverkomna mottagas de af Arvids mamma och fyrmästarherrskapet och deras barn, flera stycken.

Det blef slim och uppsluppenhet, och ett festligt mottagande, eftersom gamla farmor var med. Fyrmästaren är en glad själ, som sjunger och spelar piano, dörrar och fönster stå öppna efter regnet, gardinerna fläktade; på verandan, där man skall äta middag, dukas med en snövit duk, och grönskan och blomorna dofta. Arvids mamma är ju glädigheten själf, och fyrmästarfrun, en mörk och mager kreolska, skrattar små intima skratt: nej, hör nu. Gamla farmor är mera stillsam men roar sig med de andra.

Arvid drar sig strax tillbaka till ett hörn med sin velin, där han ritat af ett gammalt fint stålstick: domkyrkan i Burgos. Men han måste snart sluta sig till de andra. Fyrmästarens äldste pojke Anders får honom ner till stranden och visar honom de båtar han följt och nu med högt uppkäflade byxor demonstrerar i vattnet. Detta är en snipa och detta är en eka... Men Arvid märker isynnerhet, hur stora, seniga fötter och grofva armar den andre har.

Han är litet äldre än Arvid, och några små yngre sysstrar och bröder har han med sig.

Alla barnen skynda ner till lotsens, och Arvid gör bekantskap med folket där.

Men i det gyllne eftermiddagsskenet, som nu faller öfver ön, så att den från fastlandet helt säkert simmar i vackraste högre relief mot det blå luffhafvet — i detta plötsliga friska sommarsken sätter gamla farmor ånyo öfver med båten för att resa hem till sin son och den eljes fämligen tomma våningen i staden.

— Adjö så länge, farmor! Hälsa också hundarne!

Och Arvid är sin första kväll på ön, en strålande solkväll.

III.

Man har vaknat i sitt rum mycket tidigare än inne i staden, ty hit kommer solen strax och lyser genom det lilla fönstrets hvita gardiner. Arvids mamma och tjänstflickan söka väl stänga den ute, men det går inte bra. Ljuset ligger ljufvligt snedt öfver krusbärsbuskarnas grönska strax utanför. Här får man se den riktiga morgonen.

Och hafvet!

Arvid skyndar ut i den djupblå solrymden. Sin slunga har han nu fått fram ur kofferten och vill visa Anders, "Lillan" och Maggie och lotsens pojke — att han åtminstone kastar sten lika bra som någon.

Han möter dem allesammans med Anders i spetsen, och de ge sig ut på öns slingrande och ojämna stigar.

— Låt oss gå till våra lekstugor, ropar den ljushåriga Lillan.

De stiga fram mellan klipporna och stenrösen. Smultronet glöder mörkrödt i klippskrefvans solhetta, och hallonbuskarna slingra sig.

Barnens lekstugor äro byggda i rundlar af småsten. Hvar och en har sin med sitt eget docklika husgeråd, som de andra inte få röra. Där gå de omkring och flytta och styra och ställa.

Rätt hvad det är, slår ned ibland dem en ny flicka, en lång tio-elfva-åring, längre än själfva Anders, med mörka ögon.

— Isabella, ropa de andra, har du kommit nu!

— Ja, faster och jag kom för en stund sedan.

Och nu öfvertager Isabella det hela, lär dem en lek, som Arvid aldrig hört talas om, är klok och rådig och vacker med, mörk som sin kreolska mamma.

Men Arvid, stadspojken, främlingen, vill se mera af ön.

Så stiga de upp till öns högsta punkt.

Han blickar ut öfver hafvet, bort mot den ljusdallrande horisonten. Men handen håller han öfver ögonen, ty däruppe kommer solen som Alltets härskare, omäligt, svindlande högt, tycker Arvid — så som han aldrig sett den inne i staden. Världsalltets kolossala eldfackla, under hvilken han står liten och ensam, en människoblomma, lik den som skjufit fram där i skrefvan ur den magra jorden. Han böjer sitt hufvud.

Det blänker fridsamt på de fåtaliga gröna gräsen häruppe. Och rundt omkring ligger ön, blank och sommarbestrålad och alltid öfverfläktad från hafvet nedanför, om också med den lenaste, knappt märkbara andepust som nu.

Då ropar Anders: kom gå vi ner och bada!

Och alla barnen störta till stranden. Flickorna gå litet afsides, men om en stund äro

alla ute i vattnet, under solen. De skrika och skratta, men Anders går så manhaftigt och lugnt. Arvid känner, hur den senige fyrmästarpojken hör till härute bland båtarna och klipporna och hafvet, i ögonblicket och solskenet och lifvet omkring honom, lika visst som Arvid själf, stadspojken, som därhemma vurmar för att läsa historia och rita efter stålsticken i "Pittoreskt universum", hör till med böckerna och redan vill upplefva fjärran städer och trakter, flydda eller kommande århundraden...

Solflödet spelar öfver världen; det är mjukt och gyllene. Arvid har förr badat utanför staden, men detta är något annat, är ännu större, ännu friare. Hans lilla väsen genomträngs af lycka, lyckan att känna vattnets ljumhet och sälla och solens smekningar, lyckan att se, förnimma, vara till. Han tänker på dem därhemma i den nu ganska tomma våningen i staden, farmor och pappa — hvad göra de just nu?

Så springer han upp på land med Anders. Men därute gliftrar vattnet i ett evigt virrvarr, ett evigt virrvarr af solkrusningar, af sekunder. Några hvita segel stå stilla långt borta och horisonten dallrar af ljus.

Arvid tänker med ens på en plansch han sett inne i staden å ett cigarrlådslock: en palm mot en alldeles drömlå himmel öfver ett indigoblått haf, och en stad med bjärta gula färger, som tycktes återstråla Västindiens sol... Mången morgon därhemma i sängen hade han sålunda stirrat in i Tropikerna. Nu såg han hela verkliga världen omkring sig som en enda dylik syn i blått, men nordiskt ljus, full af skimmerslöjor och oändlighet.

I den heta, hvita strandsanden reste han sig på tårna och koxade rakt upp i det outgrundliga zenit, som ville han dränka sin lilla varelse där.

— Hvarför gör du så, sade Anders.

Barnen återvända till fyrmästarhuset. Där höras röster och skratt, det har kommit främmande igen ifrån staden, verandans glasdörrar stå öppna och fönstren med. Arvid och de andra barnen gå in i det varma, muntra tvärdraget, som spänner ut gardinerna och fläktar genom alla rummen.

Isabella och hennes faster ha alltså ej kommit ensamma, det är några andra med, både damer och herrar. Ånyo musiceras det och skrattas och stojas — och dukas bord, utanför slugan denna gång, bland krusbärsbuskarna och trädgårdslanden innanför stenvallarna, som skola skydda för det värsta af blåsten...

Arvid känner en egendomlig upprymdhet, en luftig lycka i allt detta rörliga stim. Och som nästan alltid, när hans själ är full, drager han sig plötsligt tillbaka till sin velin och sin finskulpterade spanska domkyrka, medan han vid sitt stembord bland krusbärsbuskarna njuter af de andras festhumör. Hans mamma är som vanligt liffligheten själf; det blir som ett lekande strimmigt solsken omkring henne. De främmande blifva ingenting särskildt för Arvid, men barnens faster, en fin och hjärtlig gråhårsdam, hittar honom i hans ensamhet och underhåller sig snart med honom om Den flygande holländaren.

— Och dagen går, och de främmande resa, men Isabella och hennes faster stanna kvar, och det blir ljufvlig kväll öfver ön.

De vuxna flytta ut bland klipporna där

IDUNS KOKBOK är den bästa kokbok för det svenska hemmet. — — —
7:de upplagan nu utkommen.
ELISABETH ÖSTMAN. Pris kr. 6: — inb. — — —

Konstflifen Förening för hemslöjd och Konsthandtverk.
Försäljningslokaler: Gamla Högskolan — — — Österg.

borfa, och det är himmelsklarhet och svalka kring dessa. Barnen äro på ett annat ställe och höra, hur fyrmästaren spelar flöjt och hur damerna skratta silfverrent åt det de berättat hvarandra. Arvid igenkänner sin mammas röst.

Och äfven barnen leka sitt, men Arvids inbillning dväljs högt uppe och långt ute. Han minns en historia om spanska barn, som likaledes lekt en afton ett stycke från sina föräldrar. Men ett af dem, en flicka, råkad förirra sig in i Alhambras slott och så fick hon i månljuset se ett helt tåg af skuggor, den siste moriske kungen och hans hof, hvilka som dimbilder skredo öfver lejongården och firade fester där... till dess de alla plötsligt igen voro borfa och lejongården låg tom i månens sken. Detta minns Arvid.

Omsider ropas det på barnen och Arvids mamma kommer och tager honom med, och i den ljusa natten gå de in i huset. Från deras rum ser Arvid ut på verandan, som nu ligger alldeles skum under de stora bladväxterna. Rör sig inte en kvällsfläkt därute — — nej; och han ser bara mörka blad-silhuetter och därbakom ånyo hvit fjärran himmelsrenhet.

Så kryper han ner i sin svala säng i sitt svala rum och somnar sin andra kväll på ön.

IV.

Nu gå långa fria somardagar, och lifvet är lycka. Barnen svärma omkring som vilda bin i husen, bland stenrosen, nere vid stranden.

Härute i hafvet ligger alltså den sollysta ön.

Fyrtornet står rakt upp i en onalkeligt blå himmel. Kring kopparglödande klippor kretsas "färnorna"; deras hvita vingar blixtra till som knifspetsar mot detta djupa blå och skära det sönder. Men nedanför ligga långgrunda badställen med den härligt hvita och mjuka sanden. Där stimma och skrika pojkar och flickorna med, hela sommaren.

O dessa glasklara mornar, när man går upp i fyren och ser ut mot synranden! Hela hafvet rullas upp under en som en tapet. Ångbåtar stryka förbi långt ute och närma sig allt mera majestätiskt. De komma kenske från det stolta England, som folket på ön gärna talar om, ty fyrmästaren och lolsen ha varit där, liksom de för resten varit långt ute. De komma från allt det fjärran som ligger bakom horisonterna, det som står i böckerna, men som Arvid inte kan tänka sig att han själf får se.

— Nere i fyrmästarens bostad är det lifligt och lustigt, men där har Arvid också stilla stunder med sina böcker och ritsaker. Läser han något, som starkt upplager honom, måste han strax meddela det åt de andra barnen och åt barnflickan, den lifliga och kvicktänkta Maria. Hon är en tös på aderton med något i det mörka håret och hyn som en fransyska — hvilket hon också påstår att hon egentligen är. Hon å sin sida läser gärna kärleksnoveller högt för Arvid och blickar menande, när "de få hvarann".

— Men tala inte om detta, säger hon. För då läser jag aldrig något mera.

Hon är egentligen ett klokare sällskap för Arvid än barnen och berättar honom åtskilligt, som är öfver hans ålder men som han brådmoget förstår. Hon följer honom också på ströftåg genom ön och finner outtröttligt hallon. Skojfrisk och treflig är hon, liknar till sitt sätt en söt och spefull tjuvpojke isynnerhet när ingen annan är med, har fantasi, låtsar att hon är det och det, spelar små roller.

— Därhemma är det inte bara rummen.

I den lilla köksträdgården strax utanför fönstren frodas dill och ärter, och doften sveper ljuflig fram öfver gångarna. Där finnas stenbänkar och ett stebord. Arvids mamma och fyrmästarens damer sitta med sitt handarbete där, och det dricks kaffe åtskilliga gånger om dagen. Där finns också en solvisare, som i dessa klara dagar med skarp skugga säger hvad klockan är.

Om sofver i middagshettan.

Himmelskupan står ren öfver hafvet och ön. Inne hos fyrmästaren hvila de vuxna. Värdfolket uppe i gafvelrummet, Arvids mamma i soffan i ett af rummen därnere. Fyrmästarens barn äro ute, Maria också, Arvid sitter vid bordet och tittar ut och läser — ensam — ensam.

Och som han sitter, genomilas hans barnsinne af en förnimmelse med oerhörd tydlighet och styrka. På sin gång genom lifvet skall han helt visst omgifvas af väsenden som stå honom nära och som han älskar och som älska honom tillbaka. Lifvets värme skall stråla fram öfver honom som nu sommarens blanka dag af glans och trefnad; han känner det tacksamt. Men något i hans innersta skall vara ensamt med denna rena fjärran himmelsklarhet, som speglar sig i glasrutan.

V.

Solvisarn i trädgården skriker men skuggan är suddig och matt. Det bleknar mot middagstider, det grånar stilla mot natt...

Nej, så här var det:

De vackra dagarna vara länge med lek hemma, bland stenrosena och hallonbuskarna, med ras på stranden och ett ständigt badande: glitterlek på vattnet, i luften, i hela världen!

Men en dag blir rymden dunstig och snart nog rödglödgdad. Arvid sitter ute på stenbänken hos den gamla damen, som ännu stannar kvar på ön; hon virkar som vanligt. De lägga märke till, hur solvisarens skugga är mattare än eljes och utan riktigt säker linje. De se utåt hafvet; det ligger jämnt och oändligt som alltid, men det har nu färg af blyglans rundt omkring solpelaren och alls ingen friskhet.

Och se! Rakt däruppe under solen sitter en molntapp som en ulltuff, alldeles stilla, liksom skymd af dunster, som vilja lömskt dölja dess mörkblå åskfärg men ej kunna hindra dess glödröda taggar och kanter att slicka fram. Under denna giftiga molnklint utstrålar en kolossal men matt tecknad solfjäder ned mot hafvet... tecknad i dunstslöjan; och dunstslöjan tycks dölja, att den lilla molnklinten däruppe blott är en del af en hel ofantlig molnridå, som bara väntar på att solen skall fördunklas för att den skall framträda i sin förskräcklighet...

Arvids sinne beröres som en eolsharpa af atmosfäriska förändringar. De vuxna märka knappast hur det drager ihop till oväder, men för honom blir det ett världsrymdens drama.

Den gamla damen sitter naturligtvis kvar och virkar och svarar klokt och lugnt på Arvids intresserade frågor om molnen däruppe.

— Tror tant det är sannt att det blir yttersta domen, om det åskar i alla fyra väderstrecken på en gång?

— Nej, kära barn, det tror jag visst inte.

Solen slocknar. Den har blifvit så matt att den bara är en glödröd kula innan den kryper in i dunstslöjan, och nu framträder, färdigbildad med ens, den ofantliga svartblå molnvägg, som nästan från himlens höjd öfver hela sydhalfvet räcker ned till hafs-

horisonten. Hafvets färg har blifvit hotfull, de hvita "färnorna" afleckna sig därute mot dunklet.

Det är tidigt på eftermiddagen, men det har blifvit mörkt. De två människorna, den gamla och den lille, gå in.

Nu liksom rycker det omärkligt och blekt uppe i molnet, och som en fjärran orgelton rullar åskan från det gränslösa därute fram mot ön... först nästan andelikt överklig, sedan med en tragiskt mörk timbre djupt nere i basen.

Åskvädret blir våldsamt och förfärligt. All färg på himlen har slocknat och regnet öser ned. Klipporna ge fruktansvärda ekon. Hvad man härute tycks ensamare med allnaturens öfvermakt än till och med i den lilla staden!

Arvid har lagt sig på sin säng och slutligen somnat. När han vaknar är det kväll, åskvädret har dragit öfver nu och upplöst sig i ett svalt och stilla regn.

Man åt kväll tillsammans på fyrmästarens veranda, alla i hög och befriad och uppsluppen sinnesstämning. De vuxna berättade hur ett skydrag strukit alldeles utmed ön. En fjock vattenpelare uppe ifrån det hemiska molnet och ned till en hvitfräsande hafsytta.

VI.

Härmed är det slut med de blanka dagarna; en tid af blåst och kyla bryter in öfver ön.

Ännu bada barnen mellan skurarna och leka ute. Än sitter Arvid med sin mamma och de andra vuxna ute i den lilla köksträdgården, på stenbänken vid solvisaren. Man ser på ångarna, som stryka förbi in mot kusten och tittar med kikare efter folk på däck. Men friluftslifvet från morgon till kväll är ej mer detsamma. Arvid läser och ritar.

Några dagar stormar det så, att all förbindelse med fastlandet är omöjlig. Man kan inte komma öfver till ön ens med mat. Det blir nästan lite kusligt.

Sommarn hänger som en vissnad tulpan på en knäckt stjälk.

Fyrmästarens syster reser, Isabella reser med. Och det är ej utan att Arvid börjar undra, hur hans pappa och gamla farmor ha det inne i staden.

Så, det är nu åtminstone september, sker uppbrottet.

En sorts högtidsstämning faller öfver sista förmiddagen, då Arvid säger farväl till fyrmästarens och lolsens, till fyrtornet, klipporna, sjöfåglarna — till ön. Han går länge omkring fullt påklädd till resan.

— Adjö, Anders! Adjö, Lillan och Maggie! Ni komma väl in till staden och hälsa på! Adjö, liten Ture!

Under åtskilligt slim bryta stadsborna upp. Så i båten och sedan upp i vagn — Arvid mindes nästan blott skymningen på hemresan genom kustlandskapet.

— Och klockan åtta om aftonen satt han i sitt rum inne vid torget i staden och betraktade hofande moln bakom kyrkan, och hans mamma talade med farmodern om deras sommar.

Men när han vaknade om morgonen därefter, då stod allt för honom i dess ljus. On, den hade fört bud från allt det stora därute i världen, så enslig och liten och kall den själf hade varit. Fyrmästarens och lolsens, som kunde engelska och sett oceanernas fjärran, de hade upplefvat ting, som Arvids småstad inte hade en aning om. Och för än en sak skulle ön bli honom ett minne: hvar hade han lärt begripa himlens och hafvets enkla storhet som här? Utan att själf veta det, kände han sig som ett med allt detta cändliga.

☞ När Snorre var ung. * Alf Bengt Gyllander. ☞

NÄR JAG SÄG SNORRES RUNA I DAGSpressen och hennes bild med de af ålderskrämpor färdä dragen, tänkte jag: Herre Gud, är det då så länge sedan hon var den blomstrande, lyckliga kvinnan! I de vördnadsfulla minnesorden lefde hennes författarskap, men icke hon själf, icke den i livets och naturens sommar strålände, sprudlande muntra och kvicka, moderligt ömsinta Sigrid Nordlund, sådan hon var, när jag första gången gjorde hennes bekantskap högsommaren 1880.

Min far och jag hade rest hela dagen på järnväg från Örebro öfver Uppsala och stego på kvällen af tåget vid Tobo lilla järnvägsstation, där droskan från Löfsta prästgård mötte. Vi voro ute för att hälsa på hos min fars broder, prosten Carl Gyllander. Bröderna hade icke sett hvarandra på jag vet inte huru många år och hade nu beramat ett sammanträffande på ett par dagar, hvilket å omse sidor motsågs med kär förväntan, medan jag, en 15-årig skolpojke, var inbjuden att stanna flere veckor hos släktingarna i prästgården.

Det var en lång, oändligt lång landsväg från Tobo till Löfsta, omkring två och en half mil, vill jag minnas, och vägen förkortades icke af de oräkneliga grindarna, som måste öppnas och stängas af de åkande. Sommarskymningen föll öfver den dammiga vägens krökar, öfver grönskande gården och dungar, och vi hade väl räknat till mer än trettio grindar, när den trygge Prästgårds-Johan på kuskbocken förkunnade att där på backen låg Löfsta kyrka och prästgården midt emot, och efter några minuter hade hästarna knogat uppför och vi svängde en stund efter i lagom lunk in på en stor gård med gångar, gräsmattor och gamla träd och fram till den gamla, låga, rödmålade prästgårdsbyggnaden, ljusglimtar hälsade oss från alla fönster och vi välkomnades af gladt pratande damer i schalar, en reslig medelålders, skämtsam herre med kortklippta polissonger — Snorres make — och en blid och fåordig gammal prost med hvitt hår och buskiga ögonbryn. Detta var Snorres barn-doms hem.

Inne i salen stod trots den sena eller rättare tidiga timmen ett rikligt supébord dukadt. Prosten var då redan änking och den snälla mamsell L. skötte hushållet. Jag missfänter att det icke ens den goda tiden var så alldeles utan bekymmer en husmoder kunde där ute på en glest befolkad bondbygd hålla en riklig och varierande matsedel i ett hushåll, som hela sommaren igenom, när husets båda mågar med familjer och ibland äfven sönerna gästade där, kunde uppgå till ett 20-tal personer, tjänare inberäknade. Men hvad ha icke våra svenska landprästgårdar kunnat åstadkomma! Må den ärade läsaren förlåta mig, om jag i dessa bedröfliga ransoneringsår, i förbigående, sänder en tacksamhetens suck efter de stora feta östersjöaborrar, som af fiskargubbar — prästgården ligger en knapp mil från kusten — diffördes, och det härliga, mörkbruna, till julen hembryggda ölet, som räckte till nästa jul, och den hembryggda punschen, till hvilken prosten aldrig serverade andra cigarrer än den gamla hederliga Nornan.

Måltiderna intogos vanligen på den af hundloka omklängda verandan och kaffet antingen under de stora lönnarna på gården eller i en berså på andra sidan om byggnaden, där trädgården var belägen. Den sistnämnda platsen var damernas älsklings-tillhåll på förmiddagarna. Här flitade de med

Sigrid Nordlund med dotter.

sina handarbeten, men alltid läste någon högt, vanligen Snorre själf med sin varma, melodiska stämma, och det var de nya skönlitterära alstren, som studerades, diskuterades och kritiserades. Jag undrar just hur Ann-Charlotte Edgren skulle funnit sig till mods, om hon varit närvarande och fått höra Snorres i all sin glittrande godmodighet mördande sarkasmer öfver hennes "Aurore Bunge". Den lektynen förekom emellertid först sommaren 1883, då jag som nybakad student förnyade besöket i Löfsta och då blef bekant med Snorres enda syster, om hvilken hon anspråklöst sade att "H. skriver mycket bättre än jag".

Ja, dessa Löfsta-dagar! När man vaknade om morgonen i gästrumsflygeln, slog jasmინernas doft in genom det öppna fönstret, och vid frukosten mötte man alltid sol, vare sig det var vackert väder eller regnade, ty där var Snorre, som sken och skämtade från morgon till kväll. Visst kunde hon vara allvarlig, men det var alltid på andras vägnar, i djupt deltagande för någon anförvant eller någon sjuk bland faderns församlingsbor som hon besökte. Men hur ystert hennes skämt ofta var, alltid hade man i hennes sällskap en stark förnimmelse af hennes inre och yttre värdighet och af hennes hjärtgodhet, hvori man kände sin egen obetydliga person mjukt innesluten. Under de omkring

Prosten C. E. Gyllander. Snorres far.

två hundra dagar af mitt lif, som jag varit tillsammans med Snorre, dels i Löfsta prästgård, dels några år senare i hennes egen hemvarma miljö i Gefle, har jag aldrig ett ögonblick sett henne rellig eller misslynt. Så lefde hon också i det lyckligaste äktenskap med den älskvärde gentlemannen, lektor Karl Petter Nordlund — hvars högsta nöje var att på ett snillrikt underhållande sätt tala matematik — och barnen bråddes på både far och mor.

Hemligheten med Snorres tjusning som människa var hennes förmåga att stänka ett skimrande guldstoff öfver hvardagen. Hennes tindrande kvickhet berörde alltid de hvardagliga företeelserna, men själf blef hon aldrig trivial. Hon förstod konsten att vara på en gång så underbart jämnårig och moderlig med både studentpojkar och backfischer, och svårt var det att slita sig från hennes sida för att kasta sig in i ungdomens änklek på prästgårdens gräsmattor. Ty ungdom kom ofta dit, från Leufsta bruk och komministergården o. s. v. Svårt också att klifva upp i kaleschen för att fara till någon bjudning i omgifningen, innan man hört till slut hennes roliga beskrifning öfver hvilka man där skulle få möta.

I ett afseende skiljde sig Sigrid Nordlund från nulidens moderna damer af hög begåfning: hon debatterade aldrig dagens frågor med äldre herrar. När sådana debatter förekommo i Löfsta prästgård, och de kunde vara ganska heta, fördes de i prostens arbetsrum mellan denne såsom den äldre skolans representant och de båda mågarna, som opponerade för den nyare tiden. Annars talade den gamle prosten icke mycket, men hans ögon logo af välvilja och pannan var klar af frid. Till öfver 80 års ålder predikade han ännu en och annan gång i sin lilla kyrka och tog kallbad i den genom prästgårdens ägor flytande lilla ån. Det är i sin fars mun Snorre lagt de fromma orden:

"Då min ålderdom jag älskar friden,"
Morfar säger, "och allt nytt i tiden
Kunde göra gubben hufvudyr,
Men till ängslan kan det mig ej fresta,
Allt skall säkert vändas till det bästa:
Det är alltid samme Gud som styr."

På Snorres 70-årsdag sände jag henne på egna och andra fränders vägnar följande hälsning:

Hvad äro åren för en själfull kvinna?
Blott pärlor i ditt väsens gyllne vin,
Som städse ungt skall för vårt öga brinna.
Vi minnas ock ditt löjes kvicka hvin,
Men rosenlindad var din pil, skaldinna!
Och djupast värme låg i melodin,
Som sjöng kring dig som vän och som
värdinna.
Tack, kära, kloka, soliga kusin!

Härpå svarade hon:

— — tack för er hyllningsgård,
Blott alltför vacker att jag var den värd,
Men det känns alltid godt när solen skiner,
Och roligt ha så vänliga kusiner.

Denna vers är med all säkerhet den sista af Snorres fina och älskade penna, hon som ända in i årens och sjukdomens skymning hade så mycken sol i sinnet och frikostigt delade med sig däraf åt alla som hon nådde.

I GÖTA GARDES PARK

— MED UTSIKT ÖFVER DJURGÅRDSBRUNNSVIKEN. —

*Sommarro vid stadens grindar,
bofinksång ur yppig park,
där nu ljumma sunnanvindar
blåsa blomsnön öfver mark.*

*Midt emot, tvärs öfver viken
skymtar skuggigt Rosendal,
där den kungliga musiken
sköts af nordens näktergal.*

*Viken ligger som en spegel,
vattrad af en bris ibland,
och en båt för slappa segel
glider sakta in mot land.*

*Sommarro och junidrömmar
stiga genom grönskan ner —
sången till mitt hjärta strömmar,
Bellmansekar, ifrån er.*

DANIEL FALLSTRÖM.

Kvinnoporträtt till dagskrönikan.

MALARINNAN FROKEN CLARA LÖFGREN fyller midsommarafon 75 år. Då hon uppnådde 60 år, meddelade Idun hennes porträtt och biografi i sitt nummer 26 för 1903. Utöfver hvad vi då skrefvo om hennes solida konstnärliga egenskaper som porträttmålarinna och akvarellist ha vi i dag blott att tillägga, att åren varit ömsint fram med henne, låtande hennes målaröga uppfatta med oförminskad skärpa och penseln leda med samma varma, fasta hand.

Nyligen fyllde en af våra mera framträdande karaktärsskådespelerskor, fru Constance Byström vid Svenska teatern, 50 år. Fröken Constance Behrens, som hon hette före sitt äktenskap, började sin sceniska bana i landsorten vid William Engelbrechts sällskap, kom därefter till August Lindberg och tillhörde från 1890 till 1903 Dramatiska teatern; sedan har hon oafbrutet varit fästad vid Svenska teatern. Fru Byströms friska temperament och naturliga spel ha hänvisat henne till subrettfacket, från hvilket hon på senare år öfvergått till de komiska kvinnokaraktererna i och omkring medelåldern. Hon försummar aldrig att ge sina figurer individuellt lif,

medan hon å andra sidan vet att iakttaga måtta i karaktäriseringen, undvika charging och andra okonstnärliga medel. Äfven det tillgjorda och skruvade är fjärran från hennes öppna väsen; en fläkt af okonstlad och sund verklighet följer henne alltid på scenen och stödjer hennes konstnärsskap.

Kungl. Patriotiska sällskapets högsta utmärkelseecken, den största guldmedaljen, tilldelades nyligen i Norrköping trojänarinnan Gustafva Flink, under en synnerligen stämningsfull och anslående högtidlighet hos trafikchefen, ingenjör Carl Carlsson och hans maka, född von Malmberg, inför ett 50-tal inbjudna.

Medaljen öfverlämnades af marinintendenten Oscar von Malmberg, som på ett hjärtevinnande sätt, utgående från dagens högmässotext, Matt. 16: 24—27, framförde sitt och syskonens varma tack till den kära och afhållna vårdarinnan för allt, hvad hon varit för dem.

Gustafva Flink, född den 31 maj 1848, som således i dagarna fyllt 70 år, kan blicka tillbaka på en 40-årig verksamhet i en och samma familj, hvilket nu för tiden torde höra till sällsyntheterna. Hon kom vid 30 års ålder till kapten O. von Malmberg från Öringe i Småland, där hon snart visade sig outhärlig, ehuru hon vid unga år drabbats af barnförslamning och sedan hela lifvet fått lida följderna däraf genom en med åren alltmer tilltagande lamhet. Med outtröttlig och oegennyttig kärlek har Gustafva Flink ägnat sig åt vården af kapten von Malmbergs 13 barn, hvar för äfven samtliga (med undantag af två i utlandet bosatta) nu infunnit sig för att till henne uttrycka sitt varma tack.

Under de senaste 10 åren har Gustafva Flink vistats hos trafikchef Carlsson, som är gift med en dotter till kapten von Malmberg, och äfven där vårdat deras 3 barn.

Clara Löfgren.

Constance Byström.

Gustafva Flink.

"Bellman" i Stadion.

1. Divertissementet "Kersö värdshus" i sånglustspelet "Bellman". 2. Gustaf III och Bellman. 3. Hoffesten på Haga. 4. Baletten. 5. Gustaf III och Schröderheim. 6. På "Gröna Lund". 7. En mid-

Bröllopet på Skansen.

sommardans. 8 o. 9. Bröllopet på Skansen. Bruden med sin far på väg till kyrkan. — Brudtåget utanför kyrkan. — 1—6, 8, 9. E. Holmén foto. 7. O. Halldin foto.

Frun på Ekebyholm. Novell af Ernst Högman.

HON HADE TELEFONERAT FRÅN Stockholm att kusken skulle möta med Boy och dogcarten, då niofåget kom. Men då hon i den af ett svagt månljus försilfrade novemberkymningen trädde ut bakom den lilla landstationen, som låg i en sänka mellan två åsar, fanns intet spår vare sig af kusk eller åkdon.

En dörr öppnades och en stationskarl kom ut från bagagerummet med ett par mjölkflaskor, som han skramlande ställde ned på sandplanen.

Fru Valfrid Brate, som stannat och spejlat uppåt vägen, där den kröp grå och knagglig utefter åsbranten, vände sig mot mannen och frågade, sedan han slutat bullra med flaskorna, om han icke sett skjutsen från Ekebyholm.

Jo, vid halfsjutiden, när södra persontåget kom, hade Håkan varit där med trillan och hämtat professors kusin, fröken Marianne Brofelt, som tycktes ha haft mycket brådtom att komma fram till herrgården, ty hon hade ålagt Håkan att köra så fort hästarna förmådde springa.

Fru Brate kände sig obehagligt öfverraskad af upplysningen. Den där släktingen till hennes man ingaf städse professorskan motvilja, men nu hade förhållandena blifvit sådana, att hon anade sin fiende i henne.

— Sedan hon tillkastat stationskarlen ett kort tack, började hon gå uppför backen. Mannen erbjöd sig att springa in på stationen och telefonera till herrgården angående skjutsen, men fick ett afböjande svar. Kanske mötte hon dogcarten under vägen, hvarom icke kunde hon utan svårighet tillryggelägga de två kilometerna till fots i den halflysa novemberkvällen med dess svala, stilla luft.

Oron, blandad med en känsla af bitterhet och trots, växte inom fru Brate, där hon gick mot sitt hem.

Hennes hem! Kunde hon strängt taget beteckna det mörka, tillslutna Ekebyholm med detta namn?

Vid nitton års ålder hade hon kommit dit som professors hustru; hur det skett visste hon knappast själf. Hon hade svärmat för den ryktbare vetenskapsmannen, på samma sätt som andra unga flickor svärma för präster eller tenorer, och af svärmeriet blef förälskelse, oaktadt han räknade nästan dubbelt så många lefnadsår som hon.

Hvad honom beträffade, hade han tagit henne i ett anfall af tankspriddhet, där han mötte hennes onekligen förföriska ungdom mellan två föreläsningar om etikens grundproblem, som han den där hösten hållit vid en af landets högskolor.

Efter ett par år fann emellertid fru Brate sitt äktenskap fämligen onjultbart som lefvebröd för sitt hjärta. För sin vetenskapliga gärning glömde professorn totalt bort att det gick ett kvinnligt väsen under samma tak som han och väntade på lifvets under; lika förtrogen som han var med sin filosofifirringar, lika litet begrep han eller gjorde sig mödan att förstå ett ungt kvinnohjärtas behof och drömmar.

Någon gång kunde han fattas af ett plötsligt sinnesrus; men sant att säga lämpade han sig ganska illa för älskarrollen, när han kom ut från sin månadslånga, själfskapade exil i det boköfverfyllda arbetsrummet, där han nästan förgäfiligt att det existerade en värld af kött och blod och af starka, heta känslor utanför de metafysiska töcken, i hvilka han lefvat.

Så hände en dag att han fann sin hustru sittande med ett litet barn i sina armar. I

slället för sin vanliga själsfrånvarande min saffe han upp ett komiskt förvånadt ansikte. Professorn hade nämligen blott en dunkel aning om att han blifvit far. Han hade legat och rotat i utländska bibliotek, då barnet föddes och först vid hemkomsten några veckor senare blifvit underkunnig om hvad som händt, men ej kunnat fasthålla detta axiom, emedan den lilla varelsen ej passade in i något af hans filosofiska system.

Nu underkastade far och son hvarandra flera minuters stum granskning. Den fullvuxne mannen med hjärnan bräddad af all världens skröpliga visdom spände sina glasögonbevärnade blickar begrundande i den lille, som icke blef honom svaret skyldig. Ett nytändt blått ögonpar såg på honom ur en ram af spetsar, utan en blinkning, i djupsinnig ro. Det var icke godt att afgöra hvem som i den stunden var den störste filosofen af de två.

Emellertid tycktes den påbörjade bekantskapen icke fresta till fortsättning: efter några månader gick den lille tillbaka in i det okända, som om han redan kommit underfund med att den här världen endast var en genomfartsort, en plats där man rastade helt kort för att sedan fortsätta till behagligare nejder.

Fadern glömde honom lätt, modern begrät honom af uppriktligt hjärta, ty hon hade invaggat sig i hoppet, att detta lilla lefvande väsen skulle förjaga tynsaden och tomheten på Ekebyholm och komma henne att i någon mån försona sig med det misslyckade äktenskapet.

Något år efter barnets död började den unga professorskan vurma för resor. Och när lusten en gång vaknat, hade hon bara att tillfredsställa den. Hon kunde exempelvis vid middagsbordet framkasta till professorn, när han ibland behagade intinna sig, ty det var icke regel i huset att han passade på måltiderna:

"Jag reser bort i morgon... på ett par veckor. Det har du väl ingenting emot."

"Nej, res du, min vän, om det roar dig."

Och hon reste till släktingar och barnsvänner i olika delar af landet; om somrarna låg hon vid badorter, där hon stiftade bekantskaper i mängd, blef en stjärna i badsocieteten och brännpunkten för all den flirt, som tyckes vara en del af själfva luften på dylika ställen.

En ung arkitekt från Stockholm blef hennes uppvaktande riddare en hel sommar. Bekantskapen skedde under en af dessa kollektiva segelfärder, som nöjesbestyrelsen då och då plägade anordna med någon mer eller mindre svårillgänglig klippö i hafsbandet som mål.

Man landade under branta stup med sparsamma afsatser i berget att taga fäste på, och det blef hans loff att bistå henne vid klättringen. On var egentligen ett ur vågorna uppvuxet jättekummel af svarta urtidsblock, mot hvilka hafvet nu sprutade små vänliga kaskader i den vackra sommarstillheten. Mellan blocken hade mäsarna sina bon, ur hvilka de flögo upp i skriande svärmar vid åsynen af den brokiga människoinvasionen. Nästan i hvarje bo funnos en eller två mäsungar, och det var för deras öde föräldrarna skreko ut sin oro, där de kastade sig upp och ned i luften på skimrande vingar, stundom susande hoffullt nära dessa hoppande och vacklande individer, som inpyrda af salongsluften och avenylifvet, togo sig en smula löjligen ut här i en storsvulen natur.

Arkitekten, som också var ornitolog, be-

rättade för fru Brate om mäsarnas lefnadsvanor, medan han stödde henne i den svåra terrängen. Han hade en varm och vacker röst, som hon gärna lyssnade på. Vidare såg han ganska bra ut, och dessutom var han olik de andra badortsherrarne däruti, att han icke underhöll henne med några konventionella arfigheter, utan förde en helt opersonlig konversation, hvilket tilltalade henne, utledsen som hon var vid det skrufvade svenska galanteriet.

När sommaren nått sitt slut och de skulle skiljas, märkte båda att den vänskap de fattat för hvarandra, antagit en ömmare karaktär än de själfva gjort sig reda för.

Fru Brate var den första kvinna i arkitekt Sterners lif, som låtit honom ana kärleken och gifvit hans tankar nya linjer att följa. Dittills hade han haft blott en enda passion: äregirigheten att genom sitt arbete skaffa sig berömmelse som byggkonstnär. Kvinnorna hade föga intresserat honom vare sig som kön eller personligheter, ja, i grund och botten var han en fämligen egoistisk natur, och han föll därför i en stilla förvåning öfver sig själf, när han upptäckte, att fru Brate hade förmågan att låta honom genomlöpa en hel känsluskala allt efter som hennes egen stämning skiftade, och att han erfor en besvärande längtan efter henne, då han ej fick vara i hennes sällskap.

Så förflöt sommaren och det blef tid att skiljas. Torvald Sterner reste först af de båda. Han stod på kommandobryggan för att undvika trängseln af passagerare, bärare och kolli på akterdäcket, hvarest det nu, strax innan förtöjningarna kastades loss, härskade en komisk röra af afskedstagande människor med indianhy och den af friluftslifvet förvärfvade spänstigheten i humör och gester.

Nere på kajen skymtade fru Brate bland folkhoppen; hon var iklädd en hvit strandkoffa och bar en brun stormslöja öfver det guldröda håret. Hon hade åtskilliga bekanta ombord att vinka farväl åt, därför lade ingen märke till de förstulna blickar, hon ägnade arkitekt Sterner, som noga passade dessa hemliga hälsningar och besvarade dem lika diskret.

Då båten gled ut från kajen, sade hennes ögonkast till honom:

"Tack för en oförgätlig sommar och tänk någon gång på mig!"

Och han svarade i en varm blick: "Det får inte vara sista gången vi träffas. Mitt hjärta kan inte undvara er."

Så började deras historia. —

En af de första dagarna i oktober, då en ljum regnstorm brusade genom trädkronorna i Ekebyholms park och bladen massvis yrde längs sandgångarna upp mot herrgårdsbyggningens vittrande stenterrass, där de blåste samman i af regnet brunglänsande högar, kom med posten ett bref från arkitekt Sterner till fru Brate.

Han skref:

"Fru Valfrid Brate!
Om Ni täckes tro det eller inte, men de här raderna ha varit påbörjade ett halft dussin gånger utan att det varit mig möjligt att forma dem till ett fullgiltigt språkrör för mina tankar och — låt mig tillägga det — för mina känslor. Jag är ingalunda nöjd med dem nu heller, men jag lägger dem förtroendefullt under dens ögon, som jag hoppas skall utan alltför stor möda upptäcka hvad som finnes utsagdt mellan de skriftonorden.

Låt mig först och främst tacka Er för senast. Därefter tackar jag den svunna som-

maren, som lät mig göra Er bekantskap. Och ändå — jag måste tillstå för Er, att jag har ögonblick af bristande sinnesjämvikt, då jag önskar att jag i somras stannat hemma vid ritbordet i stället för att kasta mig in i en rekreationsresas ovissa öden. Förut kunde jag odeladt ägna mig åt mitt arbete, mina tankar följde utan invändning penan, som ritade, och jag kände en arbetsglädje, som bra mycket liknade inspiration. Men alltsedan jag kom tillbaka från kusten är jag icke längre densamme som förr. Och jag måste skjuta skulden för denna min förvandling på sommaren och på Er — Er, fru Brate, i första rummet.

Sedan vi skildes tänker jag ständigt på Er, minns Er personlighet och alla de samtal, som utfyllde våra promenader och liksom gåfvo en särskild färgton åt landskapet, hvare vi gingo. Ni har kort sagt tändt en oro i mitt blod, som det inte är mig möjligt att stäffa.

Under vår samvaro förundrade jag mig ofta öfver att Ni aldrig förde Ert hem och Er man på tal annat än helt flyktigt och liksom af misstag. Till en början inbillade jag mig att det berodde på, att Ert äktenskap hade formen af den mest ogrumlade lycka, om hvilken det var profanerande att tala till främlingar. Att jag kunde falla offer för en så oskuldsfull reflexion berodde på att jag var novis ifråga om kärleken och därför antog, att en fru vid Er ålder och i Er ställning måste befinna sig om inte i sjunde himmelen, så åtminstone i den närmaste...

I mångt och mycket är jag fortfarande en novis på känslans område, men samvaron med Er har väckt tankar och födt stämningar i min själ, som gå i en för mig alldeles ny riktning. Jag tänker på Ert lif därborta på Ekebyholm, som jag föreställer mig vara ett dystert gammalt herresäte, alls ej lämpligt som ram kring en ung kvinnas lif, och när jag nu i minnet återkallar Edra antydningar om frostbitna ungdomsdagar, förstår jag att Ni har något att sakna och kanske — begråta.

I sådana ögonblick önskar jag, att det ej låge något skiljande afstånd mellan oss — och vidare önskar jag... nej, jag bör kanske inte fullfölja den tankegången nu.

Jag läser ibland Er mans namn i tidningarna och då i sammanhang med attributen "vår framstående" eller "vår ryktbare", ord som jag inte kan se på utan en känsla af själföföbräelse eller ringaktning. Ni bör nämligen veta att jag behärskas af en plågsam äregirighet att bli något öfver höfvan stort inom det yrke jag valt som lifskall. Er mans berömmelse, vunnen vid relativt unga år, verkar därför som en pisksnärt på mig, jag har ju inte ens början till ett namn, ehuru jag hittills trott mycket högt om mig själf.

Men när jag å andra sidan eftersinnar, hurvida Er mans vetenskapliga ära gör Er lycklig, och något säger mig att Ni inte sätter något vidare pris på den, så börjar jag förakta det där fikandet efter ära för ärans skull. Och just denna konflikt mellan min förra och nuvarande uppfattning beträffande målet, på hvilket jag skall inrikta mig, gör mig obeslutsam, melankolisk och drömmande.

Ni hör däraf att jag befinner mig i en föga afvundsvärd sinnesförfattning.

Hvad jag gärna skulle vilja att vi ånyo träffades och finge återtaga våra samtal. — Ni nämnde att ni ofta gör resor. Har Ni ingen anledning att resa upp till Sockholm nu eller framdeles — hälst nu? Jag skulle då utbedja mig gunsten att få göra Er en visit för att muntligen tacka Er för den gångna sommarens för mig innehållsrika

upplevelser. Ty jag vågar väl inte hoppas, att någon utvidgning eller ombyggnad af Ekebyholm kräver en arkitekts närvaro på godset under den närmaste framtiden?

Er tillgifna och vördnadsfullt afvaktande
Torvald Sterner"

Läsningen af brevet försatte fru Brate i samma stämning som då hon under sin flicktid erfor en oväntad glädje eller greps af svärmeri inför en vacker vårdag ute på landet med dess doft af nyutsprucket löf och en gnistrande sol, som lyste tvärs igenom själen.

Här på Ekebyholm hade hon strängt taget ingenting att göra och här hände heller ingenting, som kunde förjaga den tryckande dåsigtheten. Hennes man, som sällan syntes till, tog endast helt formellt någon notis om henne, att leda de husliga sysslorna blef enbart parodi på husmodersbefattningen, eftersom pigorna visste mycket bättre besked om göromålen än hon, och professors kusin, fröken Brofelt, dessutom infann sig på Ekebyholm med korta mellanrum för att kontrollera skötseln af det hela. Hon hade en känsla af att den obetydligaste möbel i rummen betydde mer än hon. Nu kom Torvald Sterners brev som ett rop till hennes längtande hjärta. Det fanns ändå någon, för hvilken hon icke var likgiltig, någon som brydde sig om hennes ungdom och att hon var kvinna.

Hon gick ett par dagar och njöt af det där brevet, läste det om och om igen, tills hon kunde det utantill. I stället för att skriftligen besvara det, satte hon sig en morgon på låget och for upp till Stockholm. Det var henne omöjligt att längre fördraga höstregnets smalter mot Ekebyholms fönsterrutor och ensligheten i de halflysa rummen, där aldrig en stämma utifrån den lefvande världen hördes klinga mellan väggarna.

Händelsen ville att hon påföljande förmiddag under sin promenad från hotellet, där hon bodde, och till Nordiska kompaniet mötte arkitekt Sterner i Hamngatsbacken. Det var en af dessa milda stockholmska höstdagar med solblänk mellan flygande skyar, då stadens lif blossar upp för ett par veckor innan vinterföcknet kommer med sitt tryckande mörker, och människorna gå och flanera med spänstig hållning och ett ungt leende i ögonen. Hvarje vindil, som pressar sig in mellan husen och gör äfventyrliga anlopp mot hattar och sideskjolar, för med sig en doft från de höstfärgade skogarna, en hälsning från döende svensk sommar.

Torvald Sterners ansikte hade också en

Ärade halfårs- och kvartalsprenumeranter

behagade skyndsammast förnya prenumerationen för senare halfåret, på det att expeditionen må kunna fortgå utan afbrott. Samtliga prenumeranter å upplagorna B och C erhålla också i år gratis

IDUNS JULNUMMER,

som oafsedt sitt förträffliga skönlitterära innehåll af ett flertal af våra främsta författare, med illustrationer af framstående konstnärer, kommer att innehålla en längre illustrerad skildring, August Blanche och hans Malmgård af Thore Blanche, med anledning af halfsekelminnet af August Blanches död.

PRENUMERERA GENAST!

reflex af allt detta muntra och eggande lif, som flöt fram i gatufårorna; han hade haft en lycklig arbetsförmiddag, hvarför han njöt dubelt af promenaden i det friska höstvädret, hvilket öfvergöt hans kinder med en nästan flickaktig rodnad.

Och nu mötte han fru Brate.

Där stod hon som vuxen ur jorden, smärt och elegant, och räckte honom handen, i det hon gaf honom en sammetsblick, som i hans minne återkallade deras behagliga på-tu-man-hand därnere vid kusten.

"Det här vågade jag inte hoppas i morse," sade han bugande och med en röst, som darrade af glädje. "Men det är verkligen ni." "Ja, jag är offer för min reslust igen... Tack för ert brev."

"Det misshagade er således inte?"

"Brukar man tacka för sådant?" svarade hon och lät orden åtföljas af ett skälmskt leende. "Det glädde mig att läsa, att ni ännu bevarar ett så lifligt minne af sommaren."

"En sådan sommar upplever man nog bara en gång i sitt lif... Den var alldeles för innehållsrik för att kunna glömmas."

Han följde henne utför backen. Snart voro de inbegripna i ett så lifligt samtal, att de hunnit långt ut på Strandvägen, innan de gåfvo akt på hvar de befunno sig.

När de passerade bakom skogsinstitutet, stannade fru Brate och såg sig omkring.

"Hvart går vi egentligen?" frågade hon. "Här har jag aldrig varit förr."

"Vi går till slottet östan för solen och västan för månen," svarade han uppsluppet. "Ni vet väl att den vägen hittar inga andra än de utkorade."

En sådan blick han gaf henne! Den insvepte henne som i en mantel af ljus och gjorde henne under ett par sekunder helt förvirrad.

De fortsatte att gå den ringlande vägen genom diplomatstadens sirliga kvarter, förbi engelska kyrkan och ut på Ladugårdsgärdet, hvars höstliga stillhet liksom stod och bidade att få omsluta de båda vandrarna.

Det lifliga samtal de fört afbröts af pauser, som blefvo allt flera ju längre de gingo. Härute under den fria himmelen och med gatornas vimmel och buller långt bakom sig förenades de af tystnaden, här gingo deras hemligaste tankar hvarandra till mötes på sympatiens snabbt spända brygga, medan orden hvilade stilla i djupet af deras själar.

De följde icke längre någon väg, utan fortsatte tvärs öfver de gröna kullarna, försvunno några minuter i en sänka och syntes sedan längre bort.

Så sade hon:

"Vet ni, jag tycker det här påminner om våra promenader i somras... Då gick vi också utan mål."

Han svarade:

"Är ni så säker på att jag inte har ett mål den här gången?"

"Målet att föra mig på afvägar," genmålde hon skrattande. "Jag skulle ju egentligen in till Nordiska kompaniet och köpa handskar, och utan att jag riktigt kan förstå det, har ni nu narrat mig bortom all ära och redlighet."

"Det gläder mig att jag kunnat det." Han såg henne djupt i ögonen. "Tro mig, jag hyser inga samvetsbetänkligheter öfver att ni för ögonblicket är utan de nya handskarna. De ligger i sin kartong och väntar på er. Men den här timmen väntar inte... och vi vore inte värda att äga den, om vi inte toge vara på minuterna... Det betyder kanske ingenting för er, fru Brate... ni träffar så många människor... ni gör resor... och hvarf ni kommer eftersträfvar man ert sällskap."

"Nå, det ska ni inte afundas mig."

"Jag afundas inte er, men alla dessa, som får vara i er närhet... Nu, när jag har er gående vid min sida, vore jag frestad att säga med en viss biblisk mans ord: jag släpper dig inte med mindre än du välsignar mig."

Han hade helt spontant fattat hennes hand, och vid den passionerade tryckningen af hans fingrar genomlades den unga kvinnan af en berusande känsla. Där de gingo bland glesa ekar, hvilka regnade sina löf öfver deras hufvuden, tyckte hon sig förflyttad in i en tillvaro, som ej hade med hennes hittillsvarande lif att skaffa, detta lif, som ingenting annat var än tomhet och kyla vid sidan af en man, hvilken knappt hade en tanke, mycket mindre en känsla för henne. Här strömmade kärleken emot henne från ett ungt passionerat hjärta, och oemotståndligt, som blomkalken öppnar sig för solljuset, öppnade hon sin själ för att mottaga den älskades tillbedjan.

Ett par dagar senare befann hon sig åter inom Ekebyholms väggar, men hon kunde icke frigöra sig från känslan att hon vistades i ett vildt främmande hus. Ingenting vidkom henne af hvad som hände på gården, det dagliga lifvets gång var henne oändligt likgiltigt, emedan en gryende öfvertygelses röst talade till henne med allt bestämdare tonfall att hennes öde skulle gå i fullbordad långt bort från denna plats. Emellertid tillbringade hon hösten i dof ro, åt, sof och promenerade helt mekaniskt, medan alla hennes tankar voro hos den man, som hon nyligen lämnat, efter att ha hvilat i hans armar och med ja besvarat hans stormande kärleksvädjan.

I hennes osammansatta och begärande natur rymdes inga samvetsförebåelser. Hon ansåg sig ej skyldig sin make några hänsyn. Han hade bevisligen aldrig älskat henne, medan hon däremot under deras äktenskaps första år stått beredd att skänka honom all den ömhet hennes hjärta var fullt af. Hvad var därför följdriktigare än att hon drogs till en man sådan som Torvald Sterner, hvars väsen hade samma kärlekskraft som hon, och att hon i öfverströmmande lycka räckte honom sin länge tillbakahållna gåfva i utbyte mot hans varma känsla.

Den vintern blef för Valfrid Brate en tid af häftigt skiftande stämningar. På Ekebyholm plågades hon af längtan och önskade sig mången gång döden i sin ofärlighet, medan de njuggt tillmätta dagar hon kunde vistas i Stockholm voro som läskande dryck för en törstande. Torvald Sterner ägnade henne en med hvarje nytt möte stegrad dyrkan. Han, som blygsamt kallade sig en novis i den ömma tillbedjans konst, ägde i själfva verket gåfvan att med sin på en gång friska och fint kännande natur fylla de timmar de voro tillsammans med det oväntades charm. Han demonstrerade på ett fångslande sätt sina arbeten för henne— hon hade aldrig kunnat tänka sig, att arkitekturen, den döda stenens konst, hängde så intimt samman med det levande lifvets poesi— och han förde henne med sig på orienterande promenader, beskref gamla tiders Stockholm mot bakgrunden af de skulpterade stenportarna och de trånga gränderna i staden mellan broarna, eller han inbjöd henne till en delikat

Damrumsmöbel från Svensk hemslojds vårutställning. E. Holmén foto.

liten middag på någon stillsam restaurang, där han läste vers för henne mellan rätterna och hyllade henne i ett af ömhet vibrerande tal vid desserten.

Månader gingo. Fru Brate begynte efter

Sommarteater.

DEN UTMÄRKTA IDÉN MED FOLKSKADESPEL på Stadion har nu återupptagits och sanningen att säga genomförts på ett verkligt glänsande sätt. Ty sånglustspelet "Bellman" med hvilket den på området erfarne författaren Axel Berggren söker vinna publiken för Stadions sceniska sommarprogram, har som friluftsstycke ej få befingelser att slå an. För det första är valet af motiv särdeles lämpligt: Gustaf III och Bellman— två de populäraste gestalter, som lefva i svenskt medvetande, för det andra bidraga de intagande bellmansmelodierna att höja stämningen, och för det tredje äro åt baletterna och den sceniska utstyrseln ägnade den största omsorg och smak. Det dramatiska elementet är af mera löslig natur, men det väsentliga ligger i massverkan, musik, sång och dans, och med allt detta är stycket frikostigt utrustadt. Spelet är anförtrödt åt goda förmågor, ingen skämmer bort någonting, och särskildt tjugarkungen och Carl Mikael utföras ypperligt af hrr Torsten Winge och Gunnar Bohman. Baletterna göra ett betagande intryck och folkscenerna utanför Gröna Lund illustrera rätt väl vissa vindröda stämningar i Fredmans epistlar.

Blir det nu vackra och ljumma aftnar, borde föreställningarna bilda ett af stockholmssommarens främsta nöjen.

Premiären varslade ganska bestämdt därom, trots att inga bellmanska zefyrer lätt susade öfver arenan, utan Aeolus själf andades ur fulla lungor, så att hela Bacchi attiralj utanför Gröna Lund ramlade i mark, Hagas slofstdörrar refvos upp "af vädren med våda" och det pudrade och eleganta gustavianska hofvet blef fömligen disgraciöst omkringblåst. Vindguden är synbarligen dramatisk; han älskar rörelse på scenen. Publiken frös en smula, men kom icke förty i god stämning. Den kommer att stiga till entusiasm, när termometern stiger.

Djurgårdsteatern låter nu ett modernt danskt program aflösa gamle Terentins. Författare är Svend Rindom och stycket heter "Det svarta fåret" och handlar om en spekulationslysten präst, som i hemlighet spekulerar i aktier och därvid förlorar sina pengar till en mindre renhårig skeppsredare, åt hvilken han anförtrödt sig. En ung naturfrisk styrman utpekades till en början som det svarta fåret, men sedermera, då redarens jobberier komma i dagens klarare, och dem har åskådaren klart för sig långt innan författaren talar om det, blir han naturligtvis röttagget, medan den unge styrmannens obefläckade karaktär blir ännu ett par nyanser klarare.

Lustspelet är utan djupare grepp såväl i fråga om personskildring som dramatisk rörelse, men det röjer en fyndig och habil hand, och med ett väl samstämdt utförande skulle det helt visst gjort lycka. Nu blef intrycket en smula blandadt, allra helst som blott ett par af rollerna verkligen kommo till sin rätt.

ARIEL.

hand företaga sina stockholmsbesök så pass regelbundet, att hvilken annan som helst skulle börjat reflektera öfver aem, men professorn bekymrade sig icke om sin hustrus oupphörliga frånvaro, så mycket mindre som han själf företog resor emellanåt och hans tankar för öfrigt ej sysslade ned något annat än hans vetenskap.

Fröken Brofelt, hvilken iklädt sig den själfvalda plikten som Ekebyholms metodiskt arbetande kontrollapparat, lät sig däremot icke nöja med att konstatera den unga professorskans föta resor, hon ville också komma underfund med orsaken till detta evinnerliga flackande. Och eftersom den diplomatiska fintligheten ej var förenlig med hennes natur, frågade hon en dag Valfrid

rent ut:

"Går du igenom någon kurs i Stockholm, eftersom du far in dit så ofta?"

Valfrid blef henne ett ögonblick svaret skyldig. Det oväntade spørsmålet och en plötsligt vaknad harm och oro öfver att man möjligen spionerade på henne gjorde henne stum. Hon hade egentligen aldrig reflekterat öfver hvad som skulle ske, därest hennes förhållande till Sterner upptäcktes. Hon ansåg sig helt oförbehållsamt kunna njuta det närvarandes lycka, öfvertygad som hon var att ingen hade rätt att förmäna henne den. Naturligtvis skulle hon en dag skilja sig från sin nuvarande man för att bli Torvald Sterners hustru, men ännu hade de inte växlat ett ord om den saken, och hon hade ej velat framkasta något härom till Torvald— det föreföll henne så krasst midt i den idyll de voro nog lyckliga att ha skapat åt sig.

Till en viss grad kunde hon dock ej undgå att inför sig själf erkänna det ömtåliga i den närvarande situationen, och därför stack frågan henne. Dessutom låg det något försåtligt i tonen, som ställde henne i harnesk.

Hon svarade:

"Jag har aldrig märkt att jag är saknad här— och då har det ju ingenting att betyda hvarjt jag reser eller hur ofta jag gör det."

"Men Erland undrar", insköt kusinen.

"Undrar han..." här måste Valfrid skratta. "Det tror jag inte att han kommer sig för med, det är bara något du hittar på."

Marianne Brofelt rodnade inför den bestämda vederläggningen af hennes lilla osanning, och så blef inte ämnet debatteradt mera för den gången. Men hon öfverenskom med sig själf att hålla ett vaksamt öga på Valfrid och söka utfinna anledningen till hennes regelbundna stockholmsbesök.

Nästa gång Valfrid och Torvald träffades, omtalade hon hvad hennes mans odrägliga kusin sagt.

"Tror du hon misstänker något?" frågade Torvald, i det hans ansikte iklädde sig en allvarlig min.

"Kanske... och kanske inte... Men hvad skulle det för resten betyda."

"Nå... nå... alldeles så enkelt är det ändå inte," insköt Torvald med en nyans af förtrytelse i rösten. "Du får nog tänka dig en smula för... En kvinna i din ställning måste ju ha vissa hänsyn."

(Forts.)

**IDUNS SKÖNHETS-
INSTITUT.**

(Forts.)

N:r 407. Vore synnerligen tack-
sam om jag kunde få ett recept för
mina små flickors hår som är ovan-
ligt tunnt. Jag har ingnidit hårbott-
nen med ricinolja och konjak unge-
fär hvarannan vecka, men tycks det
ej ha åsyftad verkan. De ha myc-
ket torrt och ljust hår men ej någon
mfällbildning. Tacksam för ett råd
att få det tjockare och fylligare.

Mångårig prenumerant.

Regelbundna tvättningar och in-
gnidning med märgpomada sedan hå-
ret fullständigt torkat brukar i all-
mänhet vara tillräckligt för att få
barns hår att växa. Se sv. på fr.
331 i n:r 5, och ett bra hårvatten
i fr. 356 i n:r 13.

N:r 410. Då jag för att få mitt

hår ljusare börjat med tvättning af
samma med afkok på komomill, vore
jag tacksam få reda på huruvida håret
bör sköljas eller ej efter tvättningen,
äfvnså hur stor sats till afkoket?
Färgen på mitt hår är ljusbrun men
önskade jag i stället få det ljust
blondt.

Stina-Britta.

Håret blir ej ljust af kamomill utan
man fördröjer blott des: mörknande.
Man kan göra ett starkt afkok och
spåda ut efter behag. Något ättika
bör tagas i sköljvattnet för att af-
lägsna allt tvällödder, ty tvål måste
naturligtvis användas tillika.

N:r 408. Finnes något som för-
hindrar håret att brytas? Det är
sprödt i topparna och brytes bit för
bit; är för öfrigt mycket fett. Jag
har försökt sköta det väl med tvätt-
ning en gång i månaden med tjärtvål
och borax, ibland med ammoniak samt
ingnider hårbotten med litet svafvel-
pomada. Är god tjärtvål ej lika

bra som såpsprit? 2) Kan nageltrång
afhjälpas utan operation? 3) Min
näsa blir röd så fort jag kommer
ut, ehuru luften ej är kall. — 4) Hvad
skall jag göra för att få
fylliga armar och handleder samt
mindre spetsiga armbågar, är för öfrigt
ej mager? Husliga sysslor hjälpa ej.
— 5) Kan oxygenolsalvan och den af
fru Skönhetsdoktor rekommenderade
salvan af vaselin, lanolin och väte-
superoxid användas som ansiktscreme,
utan att vätesup. i längden skadar
huden eller bleker ögonhår och ögon-
bryn? — 6) Hur få mörka, täta ögon-
hår? Har penslat dem en längre tid
med rödvaselin och borsyra utan något
nämnevligt resultat. De växa möjli-
gen något på längden, men bli ej tä-
tare. Jaborandiextrakt finnes ej på
apoteket. Kan håren klippas?

Ella.

1) Klipp håret i topparna en gång
i månaden. Utbyt tjärtvålen mot en

annan god tvålsort eller såpsprit,
och om håret vill bli för fett, så an-
vänd tinkturen för oljigt hår, se sv.
på fr. 366 i 13. — 2) Först och
främst med vida skodon och omslag
af Burows lösning, utspädd med vat-
ten. — 3) Se sv. på fr. 341 i 10.
— 4) Ni får försöka med daglig
och kraftig armgymnastik. — 5) Den
salvan användes för att borttaga stark
solbränna och lämpar sig ej som an-
siktscreme i egentlig bemärkelse, eme-
dan den bleker huden och äfven ögon-
hår och ögonbryn, när den kommer
åt dem. — 6) Om ni funnit att ögon-
håren vuxit, så är skäl i att fortsätta
behandlingen. De kunna klippas en
gång i månaden, men oändlig försik-
tighet fordras, och ni kan knappast
göra det själf.

N:r 409. Hur kunna få mörka täta
ögonbryn och långa ögonfransar?

Dagny och Gurli.

Se föregående fråga 6) och svar 6).

N:r 411. Har flera gånger i fru
Skönhetsdoktors spalter läst om me-
del mot grått hår, men har sorgligt
nog ej lagt det på minnet och gjort
af med tidningen. Skulle dörför vilja
bedja om ännu ett recept af valnöts-
dekokten. Eller om uppgift på num-
ret af Idun hvarti det står.

Grånad 30-åring.

Se sv. på fr. 401.

N:r 412. 1) Snälla Fru Skönhets-
doktor! Jag har brukat lägga borax
i tvättvattnet, ty min hud är så fet
att jag inte tycker den blir ren af en-
bart vatten och tvål, men nu är borax
så dyrt. Finnes något annat
medel som är lika bra men billigare?
— 2) Hur är receptet på gurkmjölk?
Det stod ju en gång, men dumt nog
tog jag inte reda på det. Kan man
låta tillreda det på apoteket? Är
gurkmjölk bra för fet, gråaktig och
något slapp hud med stora porer?
Ingeborg 23 år.

1) Tag ett par droppar ammoniak
eller bensoätinktör i tvättvattnet. —
2) Gurkmjölk är särdeles lämplig för
er hud och ni kan tillreda den själf.
Se sv. på fr. 334 i n:r 5.

N:r 413. Finns något medel mot
slapp hud under ögonen?

Ny ung prenumerant.

Se recept mot Slapp hud i sv.
på fr. 329 i n:r 5.

N:r 413. Hur behandla pormaskar?
Greta B.

Se sv. på fr. 404.

N:r 414. Hur skall jag behandla
min ansiktshud? Den har nämligen
bläfvit så fet, att ett par timmar efter
tvättningen den ser alldeles oljig ut.
Jag tvättar mig i hett vatten och
pudrar med talk men blir bara grå
i ansiktet, och det hjälper blott för
tillfället. Enneverad.

Tag några droppar bensoätinktör i
tvättvattnet och tvätta er grundligt
i varmt vatten och tvål på aftnarna.
Om ni använder ansiktscreme så se
till att ni ej får någon för fet sådan.
På morgonen sedan ni tvättat ur ögo-
nen, pudrar ni med rispuder och tor-
kar därefter med sämskskinn.

N:r 415. Finns något medel mot
slapp hud under hakan? Är massage
bra? Hvarmed skall jag i så fall
massera och hur? Berta K--n.

Se sv. på fr. 329 i n:r 5. Mas-
sagen utföres med någon god hud-
creme med flatsidorna af händerna
från undersidan af hakan och uppåt
öronen samt med »plockningar» med
fingrarna öfver »hakpås» och hela
halsen, hvilket är ganska verksamt.
Skall ske hvarje afton efter tvättning
med varmt vatten.

(Forts.)

Iduns Pristäfling N:o 13.

DEN DOLDA VERSEN.

. . n . . l . . m . . g . . n . . a . . d
. . k . . f . . e . . e . . f . . t . . p . . ,
. . c . . e . . t . . e . . a . . å . . r . .
s . . u . . i . . f . . k . . ' o . .
o . . f . . g . . e . . d . . a . . j . . t
. . k . . l . . o . . a . . r . . :
> . . å . . k . . v . . m . . x . . d . .
. . å . . t . . i . . å . . a . . ? >

För hvarje punkt sättes en bokstaf.
De skiljetecken som finnas, äro ut-
satta. Vid rätt lösning erhålles en
vers ur en välbekant, svensk folkdikt.
Felippo.

Lösning märkt pristäfling n:r 13
och helst frankerad med landstorms-
märke torde insändas till Idun se-
nast den 6 juli. De tre första
rätta lösningarna som vid granskning-
en påträffas erhålla hvardera 5 kr.
i pris.

**LÖSNING TILL PRISTÄFLING
N:R 11.**

T o b a k s p i p a. Småorden: Oas,
bot, Po, tok, skot, post, pika, ko,
sto, so, apa, piska, sko, pik bok,
asp, Kisa, sot, bas, aska, as, spak.

De tre första rätta lösningarna, som
vid granskningen påträffats ha läm-
nats af fru Aline Oldenheim, Fal-
kenberg, komminister U. Timm, Skul-
tuna och apotekare Birger Schöld-
ström, Stockholm.

Iduns ärade half-årsprenumeranter
 erinras vördsamt om vikten af att i **god tid** (bäst nu genast!) förnya prenumerationen, så att afbrott i tidningens regelbundna expediering må undvikas.
Iduns julnummer utdelas till alla halfårsprenumeranter. å uppl. B och C.
 Prenumerera genast!

SMÖRSLUNGAN
 PATENTANM. "DUX"

bör finnas i varje hem. Genom användandet av denna kan edert smörkvantum bli dubbelt så stort. PATENTANM. EJ FÖRBJUDEN AV STATEN. Fås hos oss direkt pr postförskott. Beskrivning och recept följer varje kärna. Återförsäljare antagas. Pris pr st. Kr. 10:— + porto.
100% BESPARING
 Handelsaktiebolaget "Velox", MALMÖ.

Bästa Hjälpgumman
 vid allt stök är Nordstjernans Metall-, Knif-, Zink-, Spisel-, Silfver- o. Fönsterputs. Säljas öfverallt och mottagas med förtjusning. Skrif till A.-B. Tekn. Fabr. Nordstjernan, Söderhamn, och blif försäljare!

KÖKSALMANACK
 Redigerad af ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
 Inneh. af Elisabeth Ostmans Husmoderskurs i Stockholm.
 FORSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 23—29 JUNI 1918.
 SÖNDAG. Frukost: Bröd; bräckkorf med potatispudding; kaffe eller te. Middag: Sjötunga i rulader med svampsås och potatis; Agnetatårta med vaniljkräm.

SKULTUNA
 KOK- & KÄRLL

Kvinnor.
 Det finnes ett arbete för Eder med mycket god förtjänst som kan utföras i hemmen. Med arbetstillgång såväl i normala som kristider. Närmare meddelas mot insändandet af 50 öre i frimärken.
 Fabrikör E. Kellin, Eslöv.

M. ZADIGS prisbelönta
 neutrala
Lanolin Crème-Tvål
 den yppersta av alla Toilette-tvålar, förlämnar huden ungdomlig friskhet och skönhet.
M. Zadig, Malmö.
 H. M. Konungens Hofleverantör.

GRATIS!
MUSIKKATALOG över senaste succemelodier ur **Rolfs** repertoar, med illustrationer och provtakter. Erhålles gratis och franco från
ERNST ROLFS MUSIKFÖRLAG
 Västerlånggatan 87
 STOCKHOLM

STEINWAY & SONS

ENSAMAGENTUR:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
 STOCKHOLM, JAKOBBERGSGATAN 39.

I alla väder är
Gahns Maniol
 det bästa för huden.

MÅNDAG. (Midsommardagen) Frukost: Bröd; smör; omelett med stufvade svartrötter; kaffe eller te. Middag: Persiljespackad fårstek med grönsaker och salader; sparris med fälsk hollandaise; jordgubbar.
TISDAG. Frukost: Bröd; mes-smör; hacis af får med morötter; kaffe eller te. Middag: Rotpuré; stekt makrill med potatismos.
ONSDAG. Frukost: Bröd; mes-smör; stekt sill med potatis; kaffe eller te. Middag: Köttfärs med stufvad spenat; rabarberkräm med grädd.
TORSDAG. Frukost: Bröd; mar-

A. B. PHARMACIAS
PARAMINT
PASTILLER
 FÖRORDAS AV LÄKARE
 vid sjukdomar i munhåla och svalg. Effektivt skydd mot smitta vid epidemier.
 Flaskor om 50 st. Kr. 1:75.
 SÄLJAS ÖVERALLT

NYA
IWERMLANDS-TIDNINGEN
 Grund. 1850 Karlstad Tryckeriet 1836
 Värmlands äldsta och nda dagliga tidning. Telefon: Namnanrop.

TVENNE HÄFTEN
 arrangerade för militärmusik oktett eller sextett av
ERNST ROLFS
SUCCÉMELODIER
 hava u.kommit.
 Ett tredje häfte utkommer inom kort.
 Pris för Militärmusik Kr. 4:—
 " " Oktett " 2:50
 " " Sextett " 2:—

melad; inkokt strömming med potatis; kaffe eller te. Middag: Soppa på färsjurar; potatisväfflor.
FREDAG. Frukost: Bröd; mar-melad; vegetarisk pytt i panna; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Korngrynskaka med lingonsylt; nypon-soppa med rågskorpor.
LÖRDAG. Frukost: Bröd; kaviar; uppstekt korngrynskaka; kaffe eller te. Middag: Sillbullar med sötsur sås och potatis; välling på torr mjölk (1 1/2 lit. vatten, 75 gr. torr-mjölk, 2 dcl. grädd).

RECEPT:
 Agnetatårta (f. 6 pers.). 2 ägg, 2 msk. sirap eller honung, 3 msk. potatismjöl (45 gr.), 2 msk. hvitemjöl (20 gr.), 1 tsk. jästpulver (3 gr.).
 Till formen: 3 gr. smör, 2 msk. stötta skorpor.
 Beredning: Äggen och sirapen vispas 1/2 tim., därefter tillsätts de båda mjölsorterna, väl blandade med jästpulvret. Smeten hälls i en liten smord och brödbestörd rund form och kakan gräddas i öf. för varm ugn omkr. 25 min. Uppstjälpes, får kallna, klyfves och fylles med frukt-mos samt öfverhälls med enkel vaniljkräm. Serveras som efterrätt eller till kaffe eller te.

Fälsk hollandaise (f. 6 pers.). 20 gr. smör, 1 msk. mjöl (10 gr.), 2 gr. salt, 1 gr. socker, 1/2 gr. hvitpeppar, 4 äggulor, 3 dcl. vatten, 1 tsk. citronessens.
 Beredning: Smöret röres i en ljun kastrull, tills det blir hvitt och pösigt, därefter nedrörs mjölet, äggulorna, en i sänder, saltet sockret och pepparn. Kastrullen sättes öfver svag eld, det kalla vattnet tillsätts, litet i sänder, under ständig vispning, och såsen får sjuda, tills den är tjock och glansig, lyftes af, afsmakas gemast med citronessens och hälls varm i vattenbad.

Vegetarisk pytt i panna (f. 6 pers.). 2 holländska lökar, 40 gr. flott, 1 1/2 lit. kokt, fint skuren potatis, 1 lit. kokta fint skurna rödbetor, salt, hvitpeppar.
 Beredning: Löken skalas, skäres fint och brynes i 30 gr. af flottet. Potatisen lägges i jämte kryddorna och massan omröres försiktigt, så att den ej mosar sig samt får steka tills den fått en vaoker ljusbrun färg. Rödbetorna stekas för sig i resten af flottet, hvarefter allt blandas tillsammans och afsmakas med kryddorna. Serveras mycket varm.

Potatispudding (f. 6 pers.). 1 1/4 lit. potatis, 3 ägg, 1—2 dcl. mjölk, 1 1/2 tsk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar, 1 tsk. socker.
 Till formen: 1/4 msk. smör (5 gr.), 2 tsk. stötta skorpor.
 Beredning: Potatisen sköljes, borstas, skalas tunt, kokas och drives genom purépress. Moset afsmakas med kryddorna. Äggen och mjölken vispas upp och nedröres i potatismoset, som hälls i smord och brödbestörd form. Puddingen gräddas i varm ugn tills den fått vackrar gulbrun färg eller omkr. 40 min. Serveras genast den tagits ur ugnen.

BREFLÅDA
 EXP. BREFLÅDA.
 »Sommaren 1918». Annonsen kostar kr. 3:—. Likvid i postanvisning.

DUN TÄCKEN

Högsta komfort. Idealet för all säng-beklädnad.
J. SVENSSON & BOURGHARDT
 SPECIALFABRIK - VINSLÖV.
 Katalog på begäran. Rikstel. 20 & 12f.

Två vagnslaster pkt dagligen
 exp. vi igenomnitt under fjolåret. Detta visar, att våra kunder sätta värde på våra goda varor o. billiga priser.
 Vår eleganta sommarkatalog sändes gratis, ej fraktfritt. Åhlén & Holm, Stockholm.

Ett godt och lönande yrke.
 Kvinnligt Yrkesregister innehåller tillförlitliga uppgifter om inträdesfordringar, utbildning, löneförmåner m. m. för olika kvinnoyrken. Erhålles i bokladorna samt af Kv. Yrkesregisters expedition, Vasagatan 50. Pris 2 kr. Porto till landsorten 20 öre. Klipp annonsen!

Svarta silkesstrumpor,
 lam, finaste kvalitet, extra tunna, per par kr. 17:—. Exp. mot postförskott plus porto eller förut insänd likvid. Uppgiv storlek. Ombud antagas.
ELBERT & Co.
 R. T. 160 69. A. T. 98 39.

SINGER
 HEMMETS SYMASKIN

Det bör ej vara damerna obekant
 att man med Gooda-Jästmjöl när det bästa resultatet vid småbak.
 Säljes i burkar à 15, 25 och 50 öre.
 Handelsaktiebolaget Sten Sjögren & Co.
Levnadstolkningar
 utarbetas af skicklig astrolog. Uppgif födelsedag och år, födelseort, namn och fullständig adress, samt bifoga 30 öre i frimärken. Åberopa denna tidning.
Astrolog Wilh. Leidner,
 Strömögatan 10, Kalmar.

WOLTA
 elektriska resesstrykare packas först i koffert
ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET
WOLTA
 ULVSUNDA PR. STOCKHOLM
 UTSTÄLLN BIRGERJÄRISG. 24

BARNÄNGENS
POUDRE D'OR COMPACTE

i olika nyanser.
 För nordiskt klimat rekommenderas **gult, diskret och brunt**, som gifva hyn en naturlig färg

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast bestyrkta avskriftar när Ni svarar på annons om ledig plats.

KONSTINTRESSERAD, bildad flicka kan få utbildning till Ciselör. Den som genomg. Tek. Skola har förtärlig. Märta af Ekenstam, Konsthandverk, Malmö.

STADGAD ordentlig flicka kunnig i vanlig städning och tvätt erhåller nu genast eller 1 juli plats som barnhushåll. 4 barn 6-11 år. Svar med uppgift om ålder, löneanspråk och rek. till »God vilja», Arboga p. r.

HUSMORS HJALP. Finnes någon bättre flicka villig att under husmors ledning ensam sköta 2 persons hushåll i stad. Nutida bekvämligheter. Svar med ålder, ref. o. löneanspråk till »Snäll och villig», Box 10, Skara.

UNG, helst bildad flicka får till hösten plats & Norrlandsapotek för utbildning till tekniskt biträde. Bra framtidsplats, men har annonsören mycket stora pretentioner på ordning, punktlighet och arbetsvillighet. Ansökning märkt »Frisk och intresserad», sändas jämte fotografi under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

FÖR NÄSTA LÄSAR sökes kompetent lärarinna att läsa 4:de kl. kurs med en gosse och 2:dra kl. kurs med en flicka samt undervisa i musik. Svar med betygsafskrift, foto, och referenser till »Värmlandshem» under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

UNDERVISNINGSVAN LÄRARINNA får den 1 sept. förmånlig plats att läsa med 2 barn ålder 7-8 år. Sökanden bör även kunna undervisa i musik och handarbete. Svar med betygsafskrift, lönepret. och foto sändas till »G. E.» Håkantorps Egenom, Håkantorps.

SKOLHUSHÅLL. Att förestå och på egen hand sköta ett skolhushåll i Linköping för två flickor om resp. 10 och 11 år, sökes en duglig, bildad föreståndarinna. Endast sökande med bästa referenser göra sig besvär. Ansökningar åtföljda af fotografi, betygsafskrift och rekommendationer sändas till »E. B.» under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

GLAD OCH ORDENTLIG FLICKA som genomgått 8-kl. läroverk, barnkär och med vana att handföra barn, erhåller den 1 september plats hos fin familj i en af våra större landsortsstäder för att under moderns ledning sköta och läsa läxorna med 2 barn i ålder 10 och 8 år. För öfrigt under husmoderns ledning deltaga uti vid ett hems skötsel föremåden. Svar med betygsafskrift och referenser jämte uppgift om lönepretentioner till »E. B.» under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

PÄLTLIG bättre flicka, enkel, anspråkl. o. m. godt sätt för god pl. att vara husm. behjälpl. m. värden af 3 barn samt sköta deras tvätt. Sv. m. utf. uppl., ref., lönepr. ställas t. »Officersfamilj 7», Karlskrona p. r.

FÖR EN ORDENTLIG FLICKA ej för ung, verkligt kunnig i matlagning och bakning finnes en samjungfru s plats i liten familj (3 pers.) i medio af juli. Eget rum och nutida bekvämligheter. Svar med betygsafskrift och lönepretentioner till »Tjänstemannafamilj», Ljusdal.

EN STADGAD, anspråklös i vanliga skolämnen och musik något undervisningsvan flicka erhåller plats till hösten i familj på landet för att läsa med 3 barn 3-dje förb. och 1 kl. kurser. Svar med foto. till »K. A. B.» Forsheda p. r.

Undervisningsvan lärarinna önskas i prästgård på landet att under instundande läsår läsa första klassens kurs med 9-årig gosse. Svar med betyg och lönevilkor till fru M. Ahlén, adr. Båreberg.

Kamrater!

Kokerska och husa, erfarna och dugliga erhålla genast eller 1 juli väl aflönade platser & större herrgård i Småland. Svar till »God plats - herrgård», under adr. S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Vikariat

Å lärarinnebefattning vid Västerbotens läns sinnesslöanstalt i Umeå är till ansökan ledig att tillträdas den 1 september 1918. Lön 500 kr. pr år jämte krigstidstillägg samt fritt vivre. Ansökningshandlingar insändas till anstaltens föreståndarinna före den 24 juni 1918.

Styrelsen.

Vid Oscar och Maria Ekmans sjukhus

i Örgryte, Göteborg 5 mottagas den 1 december 6 st. betalande elever för genomgående af ett års såväl praktisk som teoretisk kurs. Ansökningar, ställda till sjukhusläkaren och åtföljda af betygsafskrift och porträtt inlämnas före juli månads utgång.

Husföreståndarinna

fullt kompetent att förestå ett landt-hushåll och föra värddinneskapet, önskas af yngre godsägare. Platsen skall tillträdas inom en månad. Referenser sändas till »Värmlandsherrgård», Iduns exp.

Guvernante

får plats för 8 års gosse till egenom i Småland. Palmquist C:o 17 Malmsskilnadsgatan, Stockholm.

Afdelningssköterska,

vad vid narkos, erhåller plats i Professor Haglunds privatklinik från den 1 september. Företräde för sköterska, som förut deltagit i ortopediskt arbete samt för i stenografi och maskinskrifning kunnig sköterska. Närmare upplysningar erhållas Sturegatan 62, Stockholm.

För ny Kindergarten i Stockholm

sökes föreståndarinna (lön 1,200 kr.) och lärarinna (lön 800 kr.) från 15 sept. d. å. Ansökan före den 10 juli till Kyrkoherde Lindhagen, Källvik, Loftahammar.

Husmoder

kompetent att leda arbetet & större matinrättning får plats genast eller den 1 juli. Svar med betygsafskrift, löneanspråk och referenser till »Husmoder», Iduns exp.

Kvinnlig student

erhåller elevplats i apoteket i Söderköping omkring d. 10 juli. Löneanspråk torde uppgifvas till A. W. Fredriksson.

Som husföreståndarinna

hos läkare erhålles plats, gerna bättre flicka. Svar med fotografi och betyg till doktor K. Bjerke, Linköping.

Befattningen såsom föreståndarinna

vid Blekinge och Gotlands läns uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn, Ekshagen, kungöres härmed till ansökan ledig.

Löneformåner: Begynnelselön 1,000 kronor med tre ålderstillägg & vardera 200 kronor efter respektive 5, 10 och 15 år, fri bostad med uppvärmning och belysning samt kost.

Sökande bör före den 1 nästkommande juli ingifva sin till styrelsen för nämnda anstalt ställda, af kompetens-, präst- och läkarebetyg åtföljda ansökan.

Biträdande föreståndarskeplatsen

vid Växjö hospitals kvinnoafdelning blir ledig att tillträda den 15 aug. innevarande år. Ansökningar åtföljda af friskbetyg och vitsord öfver föregående tjänstgöring insändas före den 15 instundande juli till Öfverläkaren, Hospitalet, Växjö.

Barnsköterska,

som på eget ansvar verkligen kan åtaga sig skötseln af en nyfödd samt hjälpa 3 års pojke morgon och afton, erhåller genast plats i ingenjörsfamilj intill stad i Värmland.

Löneanspråk samt tillförlitliga rek. bedes sända till: »Prima kraft», Nya Vermlandstidningen, Karlstad.

PLATSSÖKANDE

UNG FLICKA önskar plats & kontor, lager e. dyl. Betyg finnes. Svar med uppgift om lön till »Augusti 19 år», Bygdå p. r.

LÄRARINNA önskar sommarplats i fam. som husm. hjälp eller annan lämplig sysselsättning, gärna skrifu. Barnkär och gladlynt. Innerligt tack-sam för svar till »Fritt vivre», p. r. Flodafors.

PRIVAT SJUKSKÖTERSKEPLATS sökes af 21-årig flicka, som innehar goda rekommendationer från dylik plats, samt 6 månaders praktik som elev vid länslasarett. Svar bedes godhetsfullt till Ruth Lundquist, Slotts-trädgården, Örbyhus.

UNG, MUSIKALISK, sykkunnig flicka med realskoleexamen och från mycket godt hem önskar lämplig plats. Tacksam för svar med löneformåner till »Villig, 17 år», Iduns exp. f. v. b.

UNG, huslig flicka önskar den 15 juli plats, som hjälp och sällskap, helst i herrgård. Tacksam för svar till »Fritt vivre», Safsjö p. r.

BÄTTRE FLICKA önskar plats i finare familj på landet, för att lära allt som hör till ett hems skötande. Betalar gärna något för sig. Svar till »Familjemedlem», Iduns exp. f. v. b.

UNG, elementarbildad, musikalisk flicka önskar till hösten plats i familj att undervisa mindre barn. Svar sändes till Margareta Pfannenstiel, Lasarettboulevarden 11, Kristianstad.

UNG, SMALANDSK BONDDOTTER, som af hälsoskäl ordinerats fjällluft vid Åre, frågar om någon äldre dam eller välsituerad, vänlig familj, som vistas där i sommar, ville medtaga denna unga flicka till hjälp vid lättare sysslor samt passning, mot fritt vivre. Benäget svar till Ingeborg Karlsson, Bro, Horda.

SJUKSKÖTERSKA önskar privatvård, helst att sköta nerviken person, är villig att medfölja på resor. Fina betyg o. ref. finnes. Sv. till »System» Iduns exp. f. v. b.

KVINNLIK GYMNASTIKDIRKTÖR önskar plats antingen i familj eller hos ensam person som är i behof af massage o. sjukgymnastisk behandling. Svar till »Leg. sjukgymnast», Gumaelii Annonsbyrå, Malmö.

UNG MUSIKLÄRARINNA önskar mot fritt vivre plats under sommaren som hjälp och sällskap i familj, helst i Stockholm eller dess närhet. Är vil-lig meddela undervisn. i pianospel, ev. akomp. Svar till »Organist», Gumaelii Annonsbyrås hufvudkontor f. v. b.

KVINNLIK GYMNASTIKDIRKTÖR, utex. fr. Gymn. Centralinstituttet, önskar plats i fam. eller vid badort. Genomgått 6 mån. kurs på sjukhus. Villig att undervisa barn i lägre klas-ser i såväl läsning som musik. Tack-sam för svar till »L. M. K.», Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA af god familj önskar komma i ett hem - helst till präst- eller herrgård - för att hjälpa till med hvarjehanda husliga göromål. Är kunnig i bokföring och önskar gärna biträda med skrifgöromål. Ehur någon lön är önskvärd fästes största afseende vid ett sympatiskt bemötande. Gynnsamt svar emotes tacksam till »M. L.» Iduns exp. f. v. b.

BILDAD FLICKA önskar under hösten mot fritt vivre plats i större landt-hushåll för att lära matlagning. Svar till »Hösten 1918», denna tidn. exp.

PLATS för barn sökes af 19-årig flicka med hög och intresse för dylik plats. Är kunnig i handarbete och något sömnad. Svar bedes godhetsfullt till Ester Lundquist, Slottsträd-gården, Örbyhus.

STUDENTSKA med lärarinneexamen önskar komma på landet som guver-nant under sommaren. Svar till »Lat-instudent 1916», Sydsv. Dagbladet, Malmö.

UNG FOLKSKOLLÄRARINNA, elementarbildad, musikalisk, önskar plats i familj öfver sommaren event. längre som hjälp och sällskap eller att läsa med barn. Fritt vivre och fria resor önskas. Svar under adr. »1 juli», till Iduns exp. f. v. b.

ELEMENTARBILDAD 18-årig flicka önskar helst mot fritt vivre komma till respektabelt hem för att lära ett hems skötsel och deltaga i alla göromål såväl gröfre som finare. Helst prästgård eller egenom. Tack-sam för svar till »Augusti 1918», Hvetlanda p. r.

ENKEL sköterska van i sinnessjuk-vård önskar privatvård i sommar, el-ler att vårda lam herre eller dam. Tacksam för svar till »Enkel system», Iduns exp. f. v. b.

TECKNINGSLÄR. vid Priv. H. Lä-rarinneem. o. Tekniska Skolan, yngre, husl., barnkär, prakt., mus. med glatt lynne önskar under sommaren plats på landet mot fritt vivre o. resor, helst att syssels. o. ta hand om barn o. hjälpa till i el. sköta hush. Goda ref. Svar till »Dyrtda», Iduns exp.

Kvinnlig Sjukgymnast

söker sysselsättning privat eller vid något institut. Svar »M. H.», Bergsg. 20, Malmö.

Trädgårdsarbete

önskas af kompetent person. Lön in-natura. Hotel du Post, Stockholm.

Ung lärarinna

önskar plats under juli månad för att praktisera i hushåll. Svar märkt: »Familjemedlem», Yggsåg, Ljusdal.

17-årig flicka i 8 kl.

önskar under sommaren plats i fam-ijl helst i norra eller mellersta Sverige för undervisning i alla äm-nen, äfven musik, åt barn i de lägre kl. Svar till »Studentska», Kungsbacka.

Till hösten önskar

en ung musikalisk bildad flicka, som genomgått läroverk, komma i fin fa-milj eller hos äldre dam såsom säll-skap. Helst i Stockholm eller dess närhet. Är villig att deltaga i lättare göromål. Vid lön fästes ej så stort afseende. Tacksam för svar till »Margaretha», Arkösund p. r.

INACKORDERINGAR

INACKORDERING erhålles & litet trefligt hvilohem & landet. Elektr. ljus m. m. Begär prospekt och ref. Syster Elsa Fröding, Skultorp.

2 små flickor

mottagas juli o. aug. »75 kr.», Gäst-gifvareg., Häverö.

Yngre tjänsteman

önskar inackordering 14 dagars tid under juli månad & mindre landtegen-dom helst i närheten af sjö. Svar till »Inackordering», Svenska Telegrafv-byråns Annonsafdeln., Stockholm f. v. b.

Obs! Cyklister. Obs!

Hvarje innehafvare af en cykel bör från och med i dag börja använda det nya tätningsmedlet för alla slags cykelslangar.

»CYCKLON»!

»Cycklon» har under nu pågående världskrig visat sig vara oersättlig för cyklister.

I vilka äro fördelarna att använda »Cycklon»?

Jol man behöfver ej ligga på lands-vägarna och laga sina ringar, det har ej någon betydelse om en spik eller annat skarpt föremål intränger i ringen. »Cycklon» gör gamla ringar användbara, hvilket är en stor fördel i dessa tider när man ej för penningar kan få köpa en ordentlig cykelring.

Pris pr ask Kr. 1:—, fem askar sändas fraktfritt mot Kr. 5:—, som uttages pr efterkras.

Tillskrif i dag **VARUAFFÄREN, NORRKÖPING.** Obs! Återförsäljare hög rabatt.

För den nyfödde.

Komplett, elegant utstyrelse, särde-lens praktiska plagg i stor modell. Hemsömnad af uteslutande bästa ma-terial. Förord af läkare. Pris pr kartong 20 kr. Mönsterkartongen, värd-tyd 11 kr. Bärmantlar 6 kr., Filter 6 kr. Allt förstklassigt. Inköpskort torde medfölja rekvisition.

Fru Caspersson, Järntorgsgatan 3, Örebro.

Misspyrdande härväxt utrotas med Trianonpasta

utan efterlämnande af märken eller rodnad i huden. Absolut ofarligt luktfritt medel - icke pulver. Bättre än elektrolytisk beh. Anv. Jagl. med osvilk. framgång i min praktik för skönhetsvård, vid behandl. såväl i ansiktet som & kroppen. Pris 7:— kr. Till lands-orten mot postförsök. utan ang. af inneh. Maria Enquists Institut för Skönhetsvård o. Plastiska ope-rationer, Biblioteksg. 6-8, Sthlm. Råd gifvas kostnadsfritt och för-frågn. besvaras omg. R. 160 68. A. 226 62.

I VARJE SVENSKT HEM bör finnas en svensk, solid, lättgående och beprövd **Husqvarna** Symaskin

BARNSKÖTERS KOR utbildas & Privat Förlösningshem. Kurs 2 mån. Utmärkta platser anscaffas. Svar till »Barnsköterska». Iduns exp. f. v. b.

Kompanjon

önskas till ett i godt stånd varande förlösningshem. Svar till »Förlösningshem», Iduns exp. f. v. b.

Vill Ni äga en egen torva i dessa bistra tider?

Köp då på försök en lott i

2dra

Lotteriet

anordnat till förmån för

Sveriges frivilliga Landstoms-föreningars Centralförbund.

Lotten kostar endast Kr. 2:10

Lotteriets kontrollant: Landskanslisten i Göt. o. B. län Th. Lund.

Lotteriets föreståndare: Ernst Norée.

OBS! Icke mindre än tre värdefulla egendomar bortlottas!

Egendomen Hemby 15 000 kr.

Egendomen Fridsta 14 900 kr.

Egendomen Ensta 14 900 kr.

Egendomarna äro förtjusande belägna i en typisk sömmlands-trakt i närheten af Höls järn-vägsstation, 1/2 t. järnvägsresa från Stockholm. De omfatta vardera o: a 10 tld prima åkerjord och 20 tld skogsmark och bygg-naderna (boningshus samt ekono-mibyggnad, innehållande ladu-gård, stall, loge och lada) upp-föras av lotteriet efter ritningar av ingen. E. Larsson i National-föreningen mot emigrationen och under hans personliga kontroll.

Bland övriga vinster märkes:

Ett ungarlshem 6 000 kr.

Det stora intresse denna vinst tillvann sig i 1: sta lotteriet har föranlett bestyrelsen att upprepa den i 2: dra lotteriet. Vinsten består af bekväma och gedigna möbler till vävna rum, ävensom prydnadsaker, bibliotek, erforderliga husgeråd m. fl. inventa-rier för ett elegant ungarlshem.

En egen torva möjlig-gör egen livsmedels-produktion!

Köp på försök en lott för Kr. 2:10 i

2dra

Lotteriet

Lotter till landsorten expedie-ras efter rekvisition utan för-skottslikvid, helst & brevkort, under adress: 2:dra Lotteriet, Riddaregatan 12, Stockholm.

Verkligt duglig

skolkösklärarinna eller dam med motsvarande kvalifikationer erhåller omedelbart synnerligen väl aflönad anställning som föreståndarinna för brukshotellet i Hellefors.

Ansökningshandlingar med uppgift om ålder, lönepretentioner, referenser samt tidigaste tillträdesdag sändas Bruks Aktiebolag, Hellefors.

Professor PATRIK HAGLUNDS Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik. R. T. 7025. Stureg. 62, Stockholm. S. T. 8301. För behandling af stödie- och rörelseorganens skador, sjukdomar, defekter och funktionsrubningar.

Doktor J. Arvedsons kurs i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk Gymnastik medför enligt kungl. maj:ts medgifvande samma komp. o. rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet.

Kursen 2-årig börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. Dr J. Arvedson, adr. Odengat. 1, Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet. Ny kurs börjar i sept. Prosp. Major J. G. Thulin, LUND.

GÖTEBORGS GYMNASIUM Fullständig utbildningskurs i MASSAGE och SJUKGYMNASTIK Begränsat elevantal. Gedigen utbildning. Sju lärare, varav tre läkare och en kvinnlig gymnastikdirektör. Begär prospekt!

Vid Professor Unmans Institut börjar den 14 Sept. ny (ettårig) kurs i Massage och sjukgymnastik. Begär prospekt. Brunkebergsgatan 9, Stockholm.

Doktor A. Kjellbergs Kurs i massage och sjukgymnastik. Begär prospekt! Holländaregatan 3. Stockholm.

Med. Dr. E. Kleens ettåriga kurs i massage och sjukgymnastik för Damer och Herrar börjar den 1 oktober kl. 10 f. m. Mästersamuelsgatan n:o 37. 2 tr. Obs! Prospekt begäres (tydligt namn och adress) och anmälningar mottagas städes under adr. Engelbrektsgatan n:o 43 B, Stockholm.

D:r A. KARSTEN Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut Kungsgatan 60, STOCKHOLM. Behandling af reumatiska åkommor

D:r E. Dujardin Kosmetisk klinik. Amagertorv 31, Köpenhamn. Spec.: Parafinbehandling för missbildn. i ansiktet, såsom på näsa, mun, kind och haka. Årr, rynkor o. d. borttagas. Mottagn. tisd. o. fred. 4.30-6. Tel. Byen 51. Privat: Godthaab 471 y. Klinik stängd 22/6-18/7.

Pormaskar och svarta punkter försvinna fullständigt om man använder Eau Détersive. Pris kr. 11:50 + porto. Franska Parfymmagasinet, Hofleverantör, 21 Drottninggatan, Stockholm.

Underlivslidande och dylikt undgås bäst genom bruk af lifmoderspruta. Pris 15, 19, 23 kr., med båda rören 20, 25, 30 kr. Lämpligaste lösning är Nollbepulver 5 kr. pr ask. Lifmoderspeglar 3, 5 och 15 kr. Prislista mot 10 öre porto.

CARL G. SCHRÖDER, Møllvångargatan 53 b, Malmö.

Generande hårväxt ansiktet och på kroppen aflägnas fort och smärtfritt med roten genom bruket af SERRAIL. De hårbildande papillerna dö och håret försvinner därigenom för alltid. Oskadligt äfven för den ömtåligaste hud. Bättre än Elektrolys, som ofta skadar nerverna. Pris med bruksanvisn. Kr. 3:- Parfumeri Ravissante. Drottninggat. 26, Malmö 6.

Fröknarne Kugelbergs Konvalescenthem för Barn, OLOFSFORS, Dala-Husby. Referenser: Doktor Erik von Bahr, Uppsala. Prospekt sändes på begäran. Postadress: Olofsfors pr Dala-Husby. Rt. Dala-Husby 8. Karin och Ulla Kugelberg.

Vid Aringsbergs Helpension för flickor börjar höstterminen den 31 aug. Undervisning meddelas i alla skolämnen samt i musik. Härligaste läge vid skog och sjö, 1 1/2 km. från Alfvesta järnvägsstation. Prospekt sändes på begäran. Aringsberg, Alfvesta. Rikstelefon Alfvesta 104. Elsa Kjellander.

Båstads Helpension för flickor börjar sitt sjunde läsår den 10 sept. 1918. Attaklassig flickskola. Hemskola. Företräde lämnas åt elever, som under uppväxtåren äro i behof af ett verkligt hem. Anmälningar mottagas af Föreståndarinnan, fröken Bertha Jönsson, som äfven lämnar vidare upplysningar.

Uppsala Enskilda Läroverk och Privatgymnasium. Högre samskola med student-normalskolkompetens från klass 8. Kindergartnlärarinor. Godkända betyg i realskolexamen berättiga utan tentamen till inträde i ring I (= ring II vid allm. läroverk.) Om befrielse från tentamen i vissa andra fall upplyser redogörelsen, som erhålles genom vaktmästaren.

Josef Liljeblad, rektor. Carola Eneroth, föreståndarinnan. Andrea Eneroths Högre Handarbetsseminarium Kommendörsgatan 32, 1 tr. Stockholm. Af Kungl. Maj:ts godkänd, högre handarbetslärarinneutbildning med statsanslag. Högre och lägre kurser på 1, 1 1/2 och 2 år. Ansökningar till inträde vid seminariet, som börjar sitt 12:e arbetsår den 2 sept. mottagas nu och till 15 aug. skriftligen under ofvanstående adress. Prospekt sändas på begäran.

BENNINGE HEMSKOLA Adress Strengnäs. Husmoderskurs 20 Juli-1 Dec. Undervisning i matlagning, bak, konservering, sömnad, väfning, tvätt m. m. Kökskurs, 4 veckor. Endast 12 elever mottagas i år på samma gång. Landthushållskurs 4 Dec. 1918-4 Mars 1919. Vidare upplysning enligt adress som ofvan.

Herrsätra Skolgård, 8-klassig elementarskola för flickor, helpension, förlagd till Molstabergs landtegendom, Mölnbo. Infödd tyska, skolkökslärarinna, exam. musikalär. Anna Sundin. Adr. Molstaberg, Mölnbo. Riks. Mölnbo 4. 2 sign.

Göteborgs nya Husmodersskola Södra Allégatan 2 A - Rikst. 106 24 Husmoderskurs på 1 termin för unga bildade flickor börjar d. 11 sept. 1918 Prospekt och upplysningar på begäran. Elvira Friberg, Hildegard Friberg.

Utmärkta organ annonsering i landsorten äro följande tidningar: Arvika: Arvika Tidning. Avesta: Avesta-Posten. Borlänge: Borlänge Tidning. Borås: Borås Tidning. Eksjö: Eksjö-Tidningen. Engelholm: Engelholms Tidning. Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren. Falun: Falu-Kuriren. Gefle: Gefle-Posten. Halmstad: Hallandsposten. Hedemora: Södra Dalarnes Tidning. Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad. Härnösand: Härnösands-Posten. Höganäs: Höganäs Tidning. Jönköping: Smålands Allehanda. Kalmar: Barometern. Karlskrona: Karlskrona-Tidningen. Karlstad: Karlstads-Tidningen. Katrineholm: Katrineholms-Kuriren. Kristinehamn: Ansgarii-Posten. Landskrona: Landskrona-Posten. Linköping: Östgöten. Luleå: Norrbottens-Kuriren. Malmö: Skånska Aftonbladet. Mariestad: Tidning för Skaraborgs län. Mora: Mora Tidning. Norrköping: Östergötlands Dagblad. Nyköping: Södermanlands Nyheter. Nässjö: Nässjö-Tidningen. Oskarshamn: Oskarshamns Tidningen. Sköfde: Skaraborgs Läns Annonsblad. Sundsvall: Sundsvalls-Posten. Trelleborg: Trelleborgs Allehanda. Uddevalla: Bohuslänningen. Umeå: Västerbottens-Kuriren. Uppsala: Tidningen Upsala. Visby: Gotlänningen. Västerås: Vestmanlands Läns Tidning. Växiö: Smålands-Posten. Ystad: Södra Skåne. Örebro: Örebro Dagblad. Örnköldsvik: Örnköldsviks-Posten. Östersund: Jämtlands-Posten. Östhammar: Östhammars Tidning.

Willys-Overland Automobiles tillverkas i följande modeller: 4-cyl. 25 hkr. 2 och 5-sitsiga 4-cyl. 35 hkr. 2 och 5-sitsiga 6-cyl. 35 hkr. 2 och 5-sitsiga 6-cyl. 45 hkr. 6-sitsiga och försedda med karosserier av olika slag och elegans. Avtagbara Limousiner, Kupéer och Turistvagnar... Overland-bilarna äro lätta och kraftiga, detta innebär liten bränsleåtgång och litet gummislitage. De kunna köras med benzin, bensol eller träsprit och hava alla Elektrisk start och belysning, vilket numera är absolut tillförlitligt. Willys Overlands fabrikation är 200,000 kompletta bilar per år. Denna sorts massfabrikation innebär, förutom materialkontroll och absolut passande reservdelar, billigt pris, d. v. s. valuta för pengarna. Automobiles finnas på lager hos ensamförsäljaren för Sverige, RICH. F. BJÖRKMANS MOTOR A.-B. STUREGATAN 36 - STOCKHOLM. The Willys-Overland Company, Toledo, Ohio, U. S. A. Tillverkare af Overland bilar och lätta lastbilar.

Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala. Lärarinnekurs i matlagning och handarbete börj. 3 sept. Ansökan före 1 juli. Lärarinnekurs i matlagning och lanthushåll, med 2 term. i Fackskolan och 1 år å Brogård, börjar 3 sept. Ansökan före 1 juli. Ansökan till den lärarinnekurs endast för skolkök, som börjar i jan. 1919, insändes före 1 nov. Lärarinnekurs i barnavård börjar 20 aug. Ansökan före 15 juli. Husmoderskurs (matlagning, sömnad, hälsolära och barnavård), för flickor med högre skolbildning, börjar 26 aug. Specialkurs (matlagning, klädsömnad, konsthistoria) börjar 20 aug. Praktisk yrkeskurs för utbildning af husmödrar och kokerskor börjar 20 aug. Kurs för matlagning i storkök (vid regementen och andra offentliga anstalter) börjar den 2 sept. Friplatser och stipendier. Ansökan före 15 juli. Lanthushållsskolan Kumlan börjar vinterkurs omkr. 1 nov. Friplatser och statsunderstöd. Tryckt program N:o 27 på begäran gratis och franco. Inspektör: Professor O. Hammarsten. Föreståndarinnan: Fröken Ida Norrby. Fräknar borttagas på cirka 2 dygn med specialitè »Orientaliska Pärllan», 4,50 med bruksanv., diskret och franco. Depôt Parf., Vesterlångg. 39, Stockholm. Malmö Kindergarten Grundad 1901. är att billigt övertaga genast. Fanny af Ekenstam. Tel. 71 16. VÅRDA HÅRET om det är sjukt eller friskt, och använd ZIWERTS' EXTRAIT VEGETAL. Bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hofleverantör ZIWERTS EFTR., GÖTEBORG. Återförsällare rabatt. Skånska Handelsbanken. Fonder 35,000,000 kronor. Stockholmskontor: Arsenalsgat. 9. Filialer: Södermalmstorg 8. Sturegatan 32. Emottager värdehandlingar öppett eller slutet förvar. Fondavdelning. Kassafack. Högre Lärarinneseminarier vid Stiftelsen Kjellbergsska Flickskolan i Göteborg mottager elever i afdeln. I och II. Studentkor kunna vinna inträde i afdeln. II. Extra elever i vissa ämnen mottagas äfven. Ansökningstiden utgår den 28 augusti. Prospekt på begäran. Närmare upplysningar meddelas af föreståndarinnan, fröken Thyra Kullgren, adr. Göteborg. Styrelsen. Idun utgifves denna vecka i A och B. Svenska. Tryckeriaktiebolaget, Stockholm 1918.